

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**SPECIFIKA ČINNOSTI ORGÁNU SOCIÁLNĚ-
PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ V PROSTŘEDÍ RODIN S
VÝSKYTEM DOMÁCÍHO NÁSILÍ NA
PŘÍBRAMSKU**

Autor práce: Veronika Shrbená, DiS.

Studijní program: Veřejná správa

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Zuzana Kocíková, MBA, LL.M.

Katedra: Katedra managementu veřejné správy

2025

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Veronika Shrbená, DiS.

Studijní program: Veřejná správa

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Specifika činnosti Orgánu sociálně-právní ochrany dětí v prostředí rodin s výskytem domácího násilí na Příbramsku

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: Specifics of the Activities of the Authority for the Social-Legal Protection of Children in the Environment of Families with the Occurrence of Domestic Violence in the Příbram Region

Katedra: Katedra managementu veřejné správy

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Zuzana Kocíková, MBA, LL.M.

Datum zadání bakalářské práce: listopad 2024

Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem je zhodnotit současnou praxi Orgánu sociálně-právní ochrany dětí při řešení případů domácího násilí a identifikovat silné a slabé stránky systému.

Vedlejším cílem bakalářské práce je zhodnotit efektivitu koordinace a kooperace mezi Orgánem sociálně-právní ochrany dětí a dalšími subjekty veřejné správy při řešení případů domácího násilí.

Student:	18. 11. 2024	Shrbená
Veronika Shrbená, DiS.	datum	podpis
Vedoucí práce:	18. 11. 2024	
Mgr. Zuzana Kocíková, MBA, LL.M.	datum	podpis

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry:	9. 12. 2024	J. Dušek
doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	datum	podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti:	5. 12. 2024	Yauk
doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	datum	podpis
Rektor:	9. 12. 2024	J. Dušek
doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	datum	podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucí bakalářské práce Mgr. Zuzaně Kocíkové, MBA, LL.M. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

SHRBENÁ, V. *Specifika činnosti Orgánu sociálně-právní ochrany dětí v prostředí rodin s výskytem domácího násilí na Příbramsku: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2025. 64 s. Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Zuzana Kocíková, MBA, LL.M.

Klíčová slova: děti, domácí násilí, multidisciplinární spolupráce, ochrana dětí, orgán sociálně-právní ochrany dětí, rodina, subjekty veřejné správy

Bakalářská práce se zabývá problematikou domácího násilí v kontextu činnosti orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Analyzuje specifika práce tohoto orgánu při řešení případů domácího násilí a spolupráci s dalšími subjekty veřejné správy. Práce je rozdělena na teoretickou a metodickou část.

Teoretická část věnuje pozornost domácímu násilí, jeho formám, legislativě a dopadům na děti a rodinu. Dále se zaměřuje na postavení orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jeho postupy při řešení domácího násilí u dětí a spolupráci s dalšími subjekty.

V metodické části byl použit kvalitativní výzkum k hodnocení praxe Orgánu sociálně-právní ochrany dětí na Příbramsku a efektivity spolupráce s jinými subjekty veřejné správy.

ABSTRACT

SHRBENÁ, V. *Specifics of the Activities of the Authority for the Social-Legal Protection of Children in the Environment of Families with the Occurrence of Domestic Violence in the Příbram Region: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2025. 64 pgs. Supervisor: Mgr. Zuzana Kocíková, MBA, LL.M.

Key words: children, domestic violence, multidisciplinary cooperation, child protection, Social-legal protection of children, family, public administration entities

The bachelor's thesis deals with the issue of domestic violence in the context of the activities of the social and legal protection of children. It analyzes the specifics of the work of this body in solving cases of domestic violence and cooperation with other public administration entities. The thesis is divided into a theoretical and methodological part.

The theoretical part focuses on domestic violence, its forms, legislation and impacts on children and families. It also focuses on the position of the social and legal protection of children, its procedures in dealing with domestic violence against children and cooperation with other entities.

In the methodological part, qualitative research was used to evaluate the practice of the Social and Legal Protection of Children in the Příbram region and the effectiveness of cooperation with other public administration entities.

Obsah

ÚVOD	9
1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	11
2 POJEM DOMÁCÍ NÁSILÍ.....	13
2.1 Formy domácího násilí.....	13
2.2 Znaky domácího násilí	14
2.3 Legislativní rámec domácího násilí	15
2.4 Děti jako osoby ohrožené domácím násilím	16
2.4.1 Kategorie zneužívání dětí.....	18
2.5 Reakce společnosti na domácí násilí.....	19
2.6 Rizikové faktory domácího násilí na děti a rodinu	19
2.6.1 Rizikové faktory spojené s rodiči.....	20
2.6.2 Rizikové faktory spojené s dětmi.....	20
2.6.3 Rizikové faktory v rámci dynamiky rodinných vztahů.....	20
2.6.4 Rizikové faktory v širším sociálním prostředí rodiny.....	21
2.7 Dopady domácího násilí na děti a rodinu.....	21
2.7.1 Dopady domácího násilí na děti.....	21
2.7.2 Dopady domácího násilí na rodinu	22
3 ORGÁN SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ	24
3.1 Sociálně právní ochrana dětí	24
3.2 Funkce Orgánu sociálně-právní ochrany dětí	24
3.3 Postup pracovníků Orgánu sociálně-právní ochrany dětí v případě domácího násilí	25
4 SPOLUPRÁCE ORGÁNU SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ S DALŠÍMI SUBJEKTY VEŘEJNÉ SPRÁVY.....	26
4.1 Klíčové prvky multidisciplinární spolupráce	26
4.2 Subjekty veřejné správy spolupracující v problematice domácího násilí	27

5 POSTAVENÍ ORGÁNU SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ V RÁMCI VEŘEJNÉ SPRÁVY.....	31
5.1 Hlavní subjekty veřejné správy podílející se na sociálně-právní ochraně dětí	31
5.2 Spolupráce s dalšími orgány veřejné správy	32
6 ROLE STÁTU V PREVENCI A ŘEŠENÍ DOMÁCÍHO NÁSILÍ ...	33
7 METODIKA VÝZKUMU	35
7.1 Metodologický rámec.....	35
7.2 Výběr respondentů	35
7.3 Metoda sběru dat	35
7.4 Struktura rozhovorů	36
8 ANALÝZA DAT.....	37
8.1 Kódování rozhovorů.....	37
8.2 SWOT analýza	55
8.3 Statistiky.....	56
ZÁVĚR.....	57
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	59
SEZNAM ZKRATEK.....	62
SEZNAM TABULEK	63
SEZNAM PŘÍLOH.....	64

Úvod

Domácí násilí je jedním z nejzávažnějších sociálních problémů, který se týká nejen jednotlivých obětí, ale má také širší dopad na rodiny a celou společnost. V posledních letech se domácí násilí dostává do popředí veřejné diskuse, což je důsledkem rostoucího povědomí o této problematice a zvyšujícího se počtu obětí, zejména žen a dětí. Domácí násilí se již dávno nepředstavuje pouze fyzické násilí, ale zahrnuje také psychické, sexuální a ekonomické násilí, které mají devastující dopady na oběti. Děti, které vyrůstají v násilném prostředí, jsou vystaveny riziku fyzických zranění, ale především dlouhodobým psychickým traumatům, které mohou negativně ovlivnit jejich další vývoj, vztahy s ostatními lidmi a schopnost začlenění do společnosti.

Význam ochrany dětí před domácím násilím je tedy nezpochybnitelný a je kladen stále větší důraz na zajištění bezpečí dětí, které se nacházejí v ohroženém prostředí. V České republice existuje systém orgánů, které se na ochranu dětí specializují, přičemž orgán sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“) hraje klíčovou roli v prevenci a řešení případů domácího násilí, a to nejen zajištěním ochrany, ale i poskytováním potřebné pomoci pro děti a rodiny v krizových situacích.

Vzhledem k tomu, že domácí násilí je složitý problém, jehož řešení vyžaduje multidisciplinární přístup, je spolupráce mezi různými subjekty veřejné správy nezbytná. OSPOD nejen spolupracuje s policií, ale i se školami, zdravotními zařízeními, soudy a dalšími institucemi, které se podílejí na ochraně dětí. Efektivní koordinace mezi těmito subjekty je klíčová pro včasné rozpoznání problémů a účinné zásahy, které mohou pomoci obětem a předejít dalšímu eskalování násilí.

Výběr tématu této bakalářské práce je motivován aktuálností problematiky domácího násilí a potřebou zhodnotit současnou praxi OSPOD při řešení případů domácího násilí. Autorku zajímá, jaký je reálný stav praxe OSPOD v regionu Příbramska, jaké silné a slabé stránky tohoto systému existují a jak efektivní je spolupráce mezi OSPOD a dalšími subjekty veřejné správy. Téma je důležité nejen pro zlepšení ochrany dětí, ale také pro posílení efektivity právního a sociálního systému v oblasti domácího násilí.

V souvislosti s rostoucími výzvami spojenými s ochranou dětí je důležité pravidelně vyhodnocovat praxi jednotlivých institucí, identifikovat jejich slabé stránky

a hledat způsoby, jak systém zlepšit. Tato práce bude zaměřena na analýzu konkrétní praxe OSPOD v Příbrami, identifikaci překážek, které brání účinné ochraně dětí a na zhodnocení efektivity spolupráce mezi OSPOD a dalšími orgány veřejné správy.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je zhodnotit současnou praxi OSPOD při řešení případů domácího násilí a identifikovat silné a slabé stránky systému. Vedlejším cílem bakalářské práce je posoudit efektivitu koordinace a kooperace mezi OSPOD a dalšími subjekty veřejné zprávy při řešení případů domácího násilí na Příbramsku.

Teoretická část práce se opírá o odbornou literaturu, legislativní dokumenty a informace dostupné na oficiálních webových stránkách. Důraz je kladen na definování pojmu domácího násilí, jeho forem, znaků a dopadů na děti. Dále je analyzována role OSPOD v procesu ochrany dětí, jeho funkce a postup sociálních pracovníků v případě domácího násilí. Kromě toho je věnována pozornost multidisciplinární spolupráci mezi OSPOD a dalšími subjekty, která hraje klíčovou roli v efektivitě zásahů a prevence.

Praktická část je založena na kvalitativním výzkumu formou polostrukturovaných rozhovorů s pěti pracovníky OSPOD Příbram a jedním příslušníkem Policie ČR. Rozhovory byly zaměřeny na klíčové otázky související s hlavními a dílčími cíli práce. Respondenti odpovídali na dotazy týkající se postupů OSPOD při řešení případů domácího násilí, specifických kroků, které podnikají v případě ohroženého dítěte a spolupráce s dalšími subjekty veřejné správy, zejména s Policií ČR, školami, zdravotnickými zařízeními a neziskovými organizacemi. Dále se rozhovory soustředily na efektivitu koordinace mezi jednotlivými institucemi a případné problémy v rámci této spolupráce, stejně jako na identifikaci silných a slabých stránek současného systému ochrany dětí před domácím násilím.

Z jednotlivých rozhovorů bylo provedeno kódování, které vytyčuje kvalitu spolupráce a koordinace mezi institucemi, dále poukazuje na silné a slabé stránky současného systému a hodnotí současnou praxi OSPOD v Příbrami. Výsledky byly následně analyzovány pomocí SWOT analýzy, která přehledně zobrazuje silné a slabé stránky současného systému. Kromě toho byla součástí výzkumu i analýza ročního výkazu o výkonu sociálně-právní ochrany dětí OSPOD Příbram za rok 2023, z něhož byly vypracovány statistiky poskytující kvantitativní pohled na problematiku domácího násilí v tomto regionu.

Použití kombinace kvalitativních a kvantitativních metod umožnilo detailní analýzu současné situace a identifikaci klíčových problémů.

2 Pojem domácí násilí

Domácí násilí nemá jednotnou definici, protože jeho pojetí se liší podle právního, sociálního i psychologického hlediska. Tyto definice znějí:

Domácí násilí označuje situace, kdy dochází k násilnému jednání mezi osobami sdílejícími společné bydlení, obvykle také společnou domácnost. Jedná se o specifický vzorec chování, jehož cílem je vyvolat u druhé osoby strach a tím získat kontrolu nad jejím jednáním.¹

Domácí násilí zahrnuje veškeré psychické, fyzické i sexuální týrání v rámci blízkých vztahů, včetně vážných hrozeb obdobného charakteru.²

Domácí násilí představuje skrytý fenomén, jenž není snadno viditelný, protože probíhá v uzavřeném prostředí domácnosti.³

Násilí v rodinách je častým jevem, který se může vyskytovat ve všech typech rodinných vztahů. Má závažné dopady zejména na děti, přičemž jejich psychické a emoční poškození způsobené tímto násilím často zanechává dlouhodobější následky.⁴

2.1 Formy domácího násilí

Fyzické násilí: Jakýkoliv akt, který zahrnuje použití síly nebo násilí vůči jinému člověku. (Například: ohrožení nožem, kopání, škrcení, svazování, ohrožení zdraví a života, tahání za vlasy, fackování, pálení, apod.)

Psychické násilí: Jednání, které způsobuje psychickou újmu nebo trauma. Může mít dlouhodobé následky na duševní zdraví oběti. (Například: ponižování, manipulace, využívání důvěry, vytváření výčitek, zastrašování, kárání, kritizování, urážení, zanedbávání, obviňování, apod.)

Sociální násilí: Označuje formu násilí, které se zaměřuje na narušení nebo potlačení sociálních vztahů a postavení jednotlivce ve společnosti.

¹ PAPRSTEINOVÁ, L., NAVRÁTILOVÁ, J., BOTEK, L. *Domácí násilí, příručka (nejen) pro pastorační pracovníky*. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2019. s. 11. ISBN 978-80-7566-149-4.

² MATOUŠEK, O., KOLÁČKOVÁ, J., KODYMOVÁ, P. *Sociální práce v praxi, specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Praha: Portál, 2005. s. 227. ISBN 80-7367-002-X.

³ MACHALOVÁ, T. *Domácí násilí, filozofická analýza pojmu*. Brno: Masarykova univerzita, právnická fakulta, 2014. s. 32. ISBN 978-80-210-6765-3.

⁴ VOŇKOVÁ, J., SPOUSTOVÁ, I. *Domácí násilí z pohledu žen a dětí*. Praha: proFem, 2016. s. 19. ISBN 978-80-90-4564-5-7.

(Například: omezení nebo zákaz kontaktu s rodinou a přáteli, separace od vnějšího světa, zákaz chození do práce, omezování na pohybu, apod.).

Sexuální násilí: Zahrnuje jakýkoliv sexuální čin nebo chování, které je prováděno bez souhlasu oběti. (Například: nucený sex, sexuální zneužívání, prostituce, násilný sex, nucené sledování sexu s jinou osobou, apod.)

Ekonomické násilí: Tato forma se projevuje kontrolováním nebo omezováním oběti k finančním prostředkům. (Například: znemožnění vykonávat zaměstnání, úmyslné poškozování majetku, ničení osobních věcí, ekonomická izolace, apod.)⁵

2.2 Znaky domácího násilí

Opakování: Tento jev má svůj postupný vývoj a jeho projevy se opakují, obvykle po značnou dobu. Domácí násilí nelze považovat za jednorázovou nebo ojedinělou událost, i když může mít vážné dopady.

Jasně rozdělení rolí: K násilí dochází v rámci blízkých vztahů, kde lze rozpoznat nerovné postavení násilné a ohrožené osoby, přičemž jejich role během incidentu zůstávají pevně dané.

Stupňované zvyšování: Domácí násilí se obvykle spouští psychickými formami nátlaku, ke kterým se postupně přidává fyzické násilí. Zpočátku jsou útoky zaměřeny na narušení lidské důstojnosti, následně na ohrožení zdraví a v krajních případech mohou přerůst v útoky ohrožující život.

Skryté násilí: Násilí probíhá většinou bez svědků, nejčastěji v soukromí sdíleného obydlí, ale může se odehrávat i na jiných místech. Jednotlivé incidenty obvykle odpovídají vzorci domácího násilí, i když někdy mohou nastat i na veřejnosti. Společné obydlí představuje byt či dům, který násilná a ohrožená osoba společně obývají.⁶

Domácí násilí se v jednotlivých případech projevuje různorodými druhy a charakteristickými znaky.⁷

⁵ ŠPATENKOVÁ, N. *Krize a krizová intervence*. Praha: Grada, 2017. 201 s. ISBN 978-80-247-5327-0.

⁶ MATOŠKOVÁ, I. *Aplikovaná forenzní psychologie*. Praha: Grada Publishing. 2013. s. 26. ISBN 978-80-247-4580-0.

⁷ VOŇKOVÁ, J., SPOUSTOVÁ, I. *Domácí násilí z pohledu žen a dětí*. Praha: proFem, 2016. s. 26. ISBN 978-80-90-4564-5-7.

2.3 Legislativní rámec domácího násilí

1. Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen „TZ“)

TZ stanoví tresty za násilné činy, včetně těch, které jsou součástí domácího násilí. Mezi trestné činy, které mohou být spáchány v rámci domácího násilí patří například:

- **Týrání osoby žijící ve společné domácnosti** (§ 199 TZ) – Tento trestný čin se vztahuje na fyzické nebo psychické týrání osoby, která žije ve společné domácnosti s pachatelem.⁸
- **Trestné činy proti zdraví** (§ 145-146 TZ) – Ustanovení, která se vztahují na fyzické napadení, které může být součástí domácího násilí.⁹
- **Trestné činy proti životu** (§ 140 TZ) – V případě, že domácí násilí vyústí v těžší následky, například smrt oběti.¹⁰
- **Týrání osoby žijící ve společné domácnosti** (§ 199 TZ) – Tento paragraf kriminalizuje fyzické, psychické i jiné formy násilí páchané na osobách, které žijí ve společné domácnosti s pachatelem.¹¹

2. Zákon č. 135/2006 Sb., zákon, kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím

- **Ochranné opatření:** možnost vydání okamžitého zákazu vstupu do domácnosti a vymezení kontaktních a prostorových omezení pro pachatele domácího násilí.
- **Soudní zákaz kontaktu:** soud může nařídit, aby pachatel nemohl kontaktovat oběť, a to i v případě, že mezi nimi existuje rodinný vztah.¹²

⁸ ZÁKONY PRO LIDI. SBÍRKA ZÁKONŮ. *Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník § 199*. [online]. 2025. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>>.

⁹ ZÁKONY PRO LIDI. SBÍRKA ZÁKONŮ. *Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník § 145-146*. [online]. 2025. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>>.

¹⁰ ZÁKONY PRO LIDI. SBÍRKA ZÁKONŮ. *Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník § 140*. [online]. 2025. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>>.

¹¹ ZÁKONY PRO LIDI. SBÍRKA ZÁKONŮ. *Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník § 199*. [online]. 2025. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>>.

¹² ZÁKONY PRO LIDI. SBÍRKA ZÁKONŮ. *Zákon č. 135/2006 Sb. Zákon, kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím § 273*. [online]. 2025. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-135>>.

3. Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „OZ“)

OZ stanoví právní normy týkající se práv a povinností jednotlivců, včetně těch, které se týkají vztahů v domácnosti. Může se například vztahovat na pravidla týkající se společného majetku, nebo ochrany osobních práv.

- **Zvláštní ustanovení proti domácímu násilí (§ 751 OZ)** – Toto ustanovení umožňuje soudu nařídit opatření proti osobě, která se dopouští domácího násilí včetně zákazu kontaktu s obětí, nebo vykázaní z obydlí.¹³
- **Neplatnost manželství (§ 684 OZ)** – Soud prohlásí manželství za neplatné na návrh manžela, jehož projev vůle o vstupu do manželství byl učiněn pod nátlakem spočívajícím v užití násilí nebo vyhrožováním násilím.¹⁴

4. Zákon č. 273/2008 Sb., zákon o Policii České republiky

- **Institut vykázaní (§ 44-47)** – Policie získala oprávnění vykázat násilnou osobu ze společného obydlí na dobu 10 dnů, pokud existuje důvodné podezření, že tato osoba ohrožuje život, zdraví nebo svobodu jiné osoby. Toto opatření poskytuje okamžitou ochranu obětem a dává jim čas na zajištění další pomoci. Vykázaní může být následně prodlouženo rozhodnutím soudu na základě návrhu ohrožené osoby, a to prostřednictvím předběžného opatření, které může platit až na jeden měsíc s možností dalšího prodloužení.¹⁵

5. Další zákony

- Zákon č. 45/2013 Sb., zákon o obětech trestných činů a o změně některých zákonů
- Zákon č. 292/2013 Sb., zákon o zvláštních řízeních soudních

2.4 Děti jako osoby ohrožené domácím násilím

Děti vyrůstající v rodinách s domácím násilím jsou vystaveny vážnému psychickému stresu, který má dlouhodobý dopad na jejich vývoj. Často se stávají svědky násilí, což je pro ně stejně traumatizující, i když nejsou přímo zapojeny do útoků. Dopady

¹³ ZÁKONY PRO LIDI. SBÍRKA ZÁKONŮ. *Zákon č. 89/2012 Sb. Zákon občanský zákoník § 751.* [online]. 2025. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>>.

¹⁴ ZÁKONY PRO LIDI. SBÍRKA ZÁKONŮ. *Zákon č. 89/2012 Sb. Zákon občanský zákoník § 684.* [online]. 2025. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>>.

¹⁵ ZÁKONY PRO LIDI. SBÍRKA ZÁKONŮ. *Zákon č. 273/2008 Sb. Zákon o Policii České republiky § 44-47.* [online]. 2025. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>>.

mohou být stejné jako u přímé oběti týrání. Děti mohou být ohroženy nejen přímým násilím, ale častěji i nepřímě, což ovlivňuje jejich psychiku.

Různé faktory jako reakce okolí, intenzita násilí, pohlaví, věk a další, ovlivňují to, jak násilí působí na dítě. Dítě je vzhledem ke své závislosti na rodičích a omezeným možnostem v krizových situacích zranitelnější než dospělý. Může se cítit vystrašené, bezmocné a viní se za vzniklou situaci. Tento pocit viny a bezmoci je součástí viktimizace, která může vést k psychickým problémům jako jsou úzkosti, deprese nebo poruchy chování.¹⁶

Druhy viktimizace

Viktimizace označuje stav, kdy se osoba stane terčem protiprávního jednání či jiného nežádoucího zásahu. Může být klasifikována do různých skupin podle povahy a okolností jejího vzniku.¹⁷

Přímá viktimizace

Dítě se stává přímou obětí násilí v rodině, pokud je vystaveno psychickému, fyzickému či sexuálnímu útoku ze strany agresivního rodiče nebo jiné blízké osoby. Týká se to především situací, kdy zákonní zástupci neplní své povinnosti nebo zneužívají pravomoci vyplývající z rodičovské odpovědnosti. Dále jde o případy, kdy bylo na dítěti spácháno závažné protiprávní jednání ohrožující jeho zdraví, život, osobní integritu nebo morální vývoj, případně existuje podezření na takový čin. Mezi tyto skutky patří zejména neplnění vyživovací povinnosti, narušování výchovy nezletilého, týrání svěřené osoby nebo sexuální zneužívání.¹⁸

Nepřímá viktimizace

Potomek je přítomen násilnému chování agresora vůči oběti. Tento stav jej umísťuje do pozice osoby trpící psychickým strádáním, jelikož nemá žádnou možnost situaci ovlivnit, když je neustále a často po dlouhou dobu ubližováno jeho nejbližší osobě.

V případě, kdy se postaví na stranu ubližovaného rodiče ve snaze ho bránit nebo zastavit agresi, může samo čelit nebezpečí útoku. Agresor se ho často snaží záměrně

¹⁶ ŠANCE DĚTEM. *Domácí násilí – Jaký má vliv na děti*. [online]. 2025. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://sancedetem.cz/o-cem-se-mluvi/domaci-nasili-jaky-vliv-na-deti>>.

¹⁷ ŠANCE DĚTEM. *Viktimizace*. [online]. 2025. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://sancedetem.cz/slovník/viktimizace>>

¹⁸ ŠEVČÍK, D., ŠPATENKOVÁ, N. a kol. *Domácí násilí, Kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011. s. 120. ISBN 978-80-7367-690-2.

ovlivnit s cílem získat si jeho podporu a oslabit postavení napadené osoby – například prostřednictvím darů či hraček, také citovým nátlakem, který představuje pro dítě značné riziko. Násilník ho staví do situace, kdy je nuceno rozhodnout, koho podpoří. Přisuzuje mu odpovědnost za vzniklý problém a dokonce ho podněcuje k násilnému chování vůči ohroženému rodiči.¹⁹

2.4.1 Kategorie zneužívání dětí

Fyzické týrání dětí

Jsou různé formy a způsoby projevu, například údery, topení, dušení či způsobení popálenin dítěti. Fyzické ubližování obsahuje také případy, kdy rodič nebo jiná zodpovědná osoba ignorují příznaky nemoci, záměrně vyvolávají zdravotní obtíže nebo záměrně vytvářejí a inscenují zdravotní komplikace, kvůli nimž je dítě opakovaně vystavováno bolestivým, náročným a zbytečným lékařským zákrokům.

Psychické týrání dětí

Zahrnuje jednání pečovatelských osob, které negativně ovlivňuje emoční stav, psychickou pohodu a vývoj chování dítěte. Zákonní zástupci například opakovaně tvrdí, že potomci nejsou chtění, nemají žádnou cenu, nejsou dostatečně schopní nebo nesplňují očekávání osoby, která se o ně stará. Může také zahrnovat požadavky nepřiměřené věku a stupni vývoje dítěte, vystavení rizikovým situacím či záměrné vyvolávání pocitu ohrožení.

Sexuální zneužívání dětí

Jedná se o interakci s intimním podtextem mezi nezletilým a starší či vyspělejší osobou. Dítě je zneužito jako prostředek k naplnění sexuálních potřeb dospělého. Takové jednání může být vynuceno fyzickým násilím, manipulací, podplácením, hrozbami, nátlakem nebo jinými způsoby donucení. Za tento čin se považuje i stav, kdy není nutné překonávat odpor dítěte, nebo kdy dítě domněle spolupracuje, protože si neuvědomuje skutečnou povahu situace.²⁰

¹⁹ PAPRSTEINOVÁ, L., NAVRÁTILOVÁ, J., BOTEK, L. *Domácí násilí, příručka (nejen) pro pastorační pracovníky*. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2019. s. 27. ISBN 978-80-7566-149-4.

²⁰ PEMOVÁ, T., PTÁČEK, R. *Data o dětech, Sociálně-právní ochrana dětí v České republice v datech*. Praha: Grada, 2022. s. 80. ISBN 978-80-271-1338-5.

Zanedbávání dětí

Zanedbávání se týká případů, kdy dítě nedostává základní potřebnou péči ze strany rodičů. Jinými slovy, děti, které trpí zanedbáváním, se nacházejí v odlišné situaci než ty, které zažívají fyzické násilí nebo sexuální zneužívání. V tomto kontextu není dítě vystaveno přímému útoku či jinému aktivnímu jednání dospělé osoby, ale spíše jejímu opomenutí a nedostatečné péči.²¹

2.5 Reakce společnosti na domácí násilí

V kultuře přetrvávají mýty o domácím násilí, které představují hlavní bariéru pro jeho pochopení a uznání jako vážného sociálního problému. Hlavním problémem jsou zakořeněné názory, že domácí násilí je čistě osobní záležitostí, že si ho oběť způsobuje sama, zasluhuje ho, nebo dokonce že jí může vyhovovat. Proto se každé nové opatření zaměřené na potírání domácího násilí, kdekoli na světě, muselo nejprve soustředit na posílení povědomí veřejnosti o tomto problému.

Společenské vnímání domácího násilí prošlo složitým a dlouhým vývojem, takže jej nelze jednoduše vyjádřit několika stručnými tvrzeními. Tento jev je totiž velmi komplexní a projevuje se v mnoha různých formách jak ze strany agresora, tak i oběti.²²

Dříve bylo domácí násilí považováno za soukromou záležitost, do které bylo pro vnějšího pozorovatele obtížné zasahovat. Převládal názor, že nejlepší je nevměšovat se. Až do sedmdesátých let 20. století se o tomto problému mlčelo, nebyl definován, a tím pádem ani řešen.²³

2.6 Rizikové faktory domácího násilí na děti a rodinu

Rizikové faktory vycházejí z empirických výzkumů, které z psychologického hlediska analyzují specifické rysy rodičů nebo dalších dospělých členů domácnosti a dětí, u nichž bylo doloženo nevhodné zacházení.²⁴

²¹ PEMOVÁ, T., PTÁČEK, R. *Zanedbávání dětí, příčiny, důsledky a možnosti hodnocení*. Praha: Grada, 2016. s. 25. ISBN 978-80-247-5695-0.

²² MATOUŠEK, O., KOLÁČKOVÁ, J., KODYMOVÁ, P. *Sociální práce v praxi, specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Praha: Portál, 2005. s. 233. ISBN 80-7367-002-X.

²³ MATOUŠEK, O., KOLÁČKOVÁ, J., KODYMOVÁ, P. *Sociální práce v praxi, specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Praha: Portál, 2005. s. 234. ISBN 80-7367-002-X.

²⁴ MATOUŠEK, O., PAZLAROVÁ, H. *Hodnocení ohroženého dítěte a rodiny, 2., rozšířené vydání*. Praha: Portál, 2014. s. 144. ISBN 978-80-262-0522-7.

2.6.1 Rizikové faktory spojené s rodiči

Dítě bývá nejvíce ohroženo násilím ze strany dospělého člena rodiny nebo osoby z jeho nejbližšího okruhu. Fyzické týrání často slouží jako ventil pro uvolnění psychického napětí u rodiče trpícího depresivními stavy, úzkostmi či jinými psychickými problémy. Rodiče, kteří v dětství zažili násilí, jsou náchylnější k násilnému chování vůči svým vlastním dětem. Tito jedinci bývají často sociálně vyloučeni a v jejich domácnostech se vyskytuje vyšší míra asociálního chování než v širší společnosti.

Zanedbávání se vyskytuje častěji u osamělých matek bez adekvátní podpory, u osob trpících psychickými poruchami, jako jsou deprese, laktační psychóza nebo schizofrenie, u jedinců s organickým poškozením mozku, stejně jako u těch, kteří jsou závislí na návykových látkách.²⁵

2.6.2 Rizikové faktory spojené s dětmi

Některé děti, ať už kvůli své povaze nebo zdravotním omezením, mohou být pro určitého rodiče náročné, což může přesahovat jeho schopnosti zvládnout situaci.

Mezi tyto faktory například patří:

- nízká hmotnost při narození,
- předčasný porod,
- neplánované těhotenství,
- časté zdravotní problémy,
- stravovací potíže,
- vrozené vady (tělesné či mentální),
- nízké sebevědomí, atd.²⁶

2.6.3 Rizikové faktory v rámci dynamiky rodinných vztahů

Rodiny, kde dochází k násilí na dětech, bývají často zatíženy častými neshodami, jak mezi rodiči a dětmi, tak i mezi dospělými členy domácnosti. Tyto spory mohou eskalovat do fyzického násilí, a to jak mezi sourozenci týraného dítěte, tak i mezi

²⁵ MATOUŠEK, O., PAZLAROVÁ, H. *Hodnocení ohroženého dítěte a rodiny, 2., rozšířené vydání*. Praha: Portál, 2014. s. 145. ISBN 978-80-262-0522-7.

²⁶ MATOUŠEK, O., PAZLAROVÁ, H. *Hodnocení ohroženého dítěte a rodiny, 2., rozšířené vydání*. Praha: Portál, 2014. s. 148-149. ISBN 978-80-262-0522-7.

dospělými. Riziko agresivního chování vůči dítěti je vyšší i u osamělých mladých matek, které vychovávají jedno či více dětí.

Rodiny, v nichž dochází k zanedbávání dětí, bývají často chaotické a neuspořádané. Někdy je těžké zjistit, kdo patří do domácnosti, což komplikuje práci s těmito rodinami. Často se také izolují od širší rodiny i místní komunity.²⁷

2.6.4 Rizikové faktory v širším sociálním prostředí rodiny

Chudoba je faktorem, který je často spojován s nevhodným chováním rodiny vůči dítěti. V rodinách, kde je vyšší míra nezaměstnanosti, zejména u otců, se častěji vyskytují problémy v přístupu k dětem. Jak nedostatek finančních prostředků, tak absence pracovního místa zvyšují napětí a stres v rodinném prostředí.²⁸

2.7 Dopady domácího násilí na děti a rodinu

Rodina představuje základní rámec lidského života od narození až do smrti. Každá psychologická analýza rodinných vztahů by mohla začínat touto myšlenkou. Skutečnost, že v rodinném prostředí trávíme podstatnou část života, že se k němu vztahujeme, sdílíme s ním radosti i starosti a jsme jeho nedílnou součástí, potvrzuje jeho jedinečnou roli v našich životech. Ovlivňuje nás jak pozitivní aspekty, sdílené zážitky, podpora a vzájemné vazby, tak i negativní zkušenosti, které mohou být zdrojem obtíží. Přestože rodina bývá místem bezpečí a stability, ne vždy tomu tak je. Pokud v ní dochází k násilí, její funkce se mění a může způsobit vážné psychické, fyzické i sociální důsledky pro všechny její členy, zejména pro děti. To vše může mít zásadní dopady, které lze dále rozvést.²⁹

2.7.1 Dopady domácího násilí na děti

Děti vystavené domácímu násilí často čelí široké škále negativních důsledků, které mohou ovlivnit jejich psychický vývoj, chování i budoucí život. Čím déle násilí trvá a čím je intenzivnější, tím závažnější jsou jeho dopady. Kromě toho, že děti násilí pouze

²⁷ MATOUŠEK, O., PAZLAROVÁ, H. *Hodnocení ohroženého dítěte a rodiny, 2., rozšířené vydání*. Praha: Portál, 2014. s. 149. ISBN 978-80-262-0522-7.

²⁸ MATOUŠEK, O., PAZLAROVÁ, H. *Hodnocení ohroženého dítěte a rodiny, 2., rozšířené vydání*. Praha: Portál, 2014. s. 149. ISBN 978-80-262-0522-7.

²⁹ ŠEVČÍK, D., ŠPATENKOVÁ, N. a kol. *Domácí násilí, Kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011. s. 11. ISBN 978-80-7367-690-2.

sledují, se samy často stávají jeho přímými oběťmi, a to jak ve formě fyzického, emočního, tak i sexuálního zneužívání.³⁰

Dopady domácího násilí na děti:

- **Psychické problémy:** zvýšená úzkost, deprese, posttraumatická stresová porucha.
- **Poruchy kognitivních funkcí:** snížená schopnost koncentrace, horší školní výsledky.
- **Sociální důsledky:** problémy ve vztazích, izolace, nízké sebevědomí.
- **Oběť násilí:** kromě toho, že násilí sledují, mohou mu být samy vystaveny.
- **Mezigenerační přenos:** vyšší pravděpodobnost, že v dospělosti budou násilí sami zažívat nebo ho páchat.³¹
- **Předčasná dospělost:** silná nutnost ochraňovat své nejbližší a chovat se předčasně odpovědně.
- **Šikana:** Dítě může mít tendenci ubližovat spolužákům ve škole nebo se naopak stát obětí šikany³²

2.7.2 Dopady domácího násilí na rodinu

Rodina je dynamický systém, kde každý člen svou činností a chováním ovlivňuje ostatní. Domácí násilí má dalekosáhlé následky, které nezasahují pouze jednotlivce, ale ohrožují rovnováhu a stabilitu celé rodiny. Systémový přístup k domácímu násilí vychází z předpokladu, že chování každého člena rodiny má dopad na ostatní, což vede k vzorcům interakcí, které mohou negativně ovlivnit všechny zúčastněné. Tento vzájemný vliv může mít hluboké a dlouhodobé důsledky, které budou podrobněji rozebrány.³³

Dopady domácího násilí na rodinu:

- **Mlčení a podřízenost:** tendence k potlačování vlastních potřeb a emocí, aby se předešlo konfliktům.

³⁰ BRITAIN, G., VAZ, K. *Domestic violence, forced marriage and "honour"-based violence : sixth report of session*. London: Stationery Office, 2008. 435 pgs. ISBN 978-0-215-52087-6.

³¹ BRITAIN, G., VAZ, K. *Domestic violence, forced marriage and "honour"-based violence : sixth report of session*. London: Stationery Office, 2008. 435 s. ISBN 978-0-215-52087-6.

³² JOCHMANNOVÁ, L. *Trauma u dětí, Kategorie, projevy a specifika odborné péče*. Praha: Grada, 2021. 72 s. ISBN 978-80-271-2842-6.

³³ PAPRSTEINOVÁ, L., NAVRÁTILOVÁ, J., BOTEK, L. *Domácí násilí, příručka (nejen) pro pastorační pracovníky*. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2019. 40 s. ISBN 978-80-7566-149-4.

- **Obavy z vyjádření názoru:** strach z vyjádření vlastního stanoviska, zejména v otázkách výchovy dětí.
- **Nechuť k tělesné intimitě:** odpor k fyzickému kontaktu a sdílení.
- **Strach a ostražitost:** zvýšená opatrnost a úzkost ve vzorcích interakce.
- **Narušení důvěry:** ztráta vzájemné důvěry mezi partnery.³⁴

³⁴ PAPRSTEINOVÁ, L., NAVRÁTILOVÁ, J., BOTEK, L. *Domácí násilí, příručka (nejen) pro pastorační pracovníky*. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2019. s. 41. ISBN 978-80-7566-149-4.

3 Orgán sociálně-právní ochrany dětí

Orgán sociálně-právní ochrany dětí (Dále jen „OSPOD“) je státní orgán zajišťující ochranu práv a bezpečí nezletilých, odpovědný za kontrolu podmínek péče, podporu rodin a identifikaci dětí v riziku. Dle zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí je OSPOD zřízen především na úrovni obecních a krajských úřadů, přičemž největší pravomoci mají obecní úřady obcí s rozšířenou působností, které mají specializované odbory péče o děti a mládež. OSPOD rovněž jedná jménem dětí v soudních sporech souvisejících například s péčí, alimenty či kontaktem s rodiči.³⁵

3.1 Sociálně právní ochrana dětí

Systém sociálního zabezpečení zahrnuje ochranu práv dětí, kterou zprostředkovávají orgány sociální správy a úřady, jako jsou:

- Úřad pro mezinárodní ochranu dětí (Brno),
- kraje (odbory, komise),
- obce (odbory, komise),
- kolizní opatrovník (nezávislý zástupce jmenovaný soudem),
- zmocněné fyzické i právnické subjekty.³⁶

3.2 Funkce Orgánu sociálně-právní ochrany dětí

- Koordinace se školami v oblasti prevence delikvence a závislostí.
- Stanovování výchovných opatření a dohled nad jejich realizací.
- Monitorování dětí v institucionální péči, spolupráce s diagnostickými centry a dětskými zařízeními.
- Podávání návrhů a podnětů k soudnímu dohledu, ochranné či ústavní výchově a předběžným opatřením.
- Zajišťování náhradní rodinné péče (adopce, pěstounství).
- Vypracování návrhů ve věcech nezletilých (péče, výživné, změna osobních údajů).
- Podpora týraných a zanedbávaných dětí, podněty k šetření a oznámení trestných činů.

³⁵ Praha 7. OSPOD. [online]. 2025. [cit. 2025-02-09]. Dostupné z WWW: <<https://www.praha7.cz/radnice/organizacni-struktura/odbor-socialnich-veci/ospod/>>.

³⁶ KÁŇA, P. *Základy veřejné správy, 2. přepracované a doplněné vydání*. Ostrava: MONTANEX, 2007. s. 154. ISBN 978-80-7225-244-2.

- Spolupráce na trestním řízení s mladistvými, komunikace s Policií České republiky, soudy a probační službou.
- Zastupování dítěte v soudním řízení jako kolizní opatrovník.
- Vyhledávání negativních vlivů na dítěti, analýza příčin a odborné poradenství pro rodiče, pěstouny a osvojitele.³⁷

3.3 Postup pracovníků Orgánu sociálně-právní ochrany dětí v případě domácího násilí

- 1. Vyhledávání a prvotní intervence:** Obecní úřady aktivně vyhledávají ohrožené děti, evidují podněty od fyzických i právnických osob a zahajují řešení situace. V rámci své působnosti přijímají základní opatření k ochraně dítěte a prevenci dalšího ohrožení.
- 2. Shromažďování informací a spolupráce:** OSPOD shromažďuje data a dokumenty k domácímu násilí a ve spolupráci s dalšími úřady a institucemi systematicky řeší problém.
- 3. Prošetření a zásahy:** Po obdržení oznámení OSPOD provede šetření a na základě závažnosti situace zasáhne. Zajistí základní potřeby dítěte, informuje rodiče nebo osoby odpovědné za výchovu, a v případě potřeby umístí dítě do zařízení pro okamžitou pomoc. Podá trestní oznámení a návrh na předběžné opatření soudu.³⁸
- 4. Informace o pobytu dítěte a ochrana rodiče:** Pokud jeden z rodičů opustí společné bydliště s nezletilým dítětem, musí na žádost OSPOD poskytnout údaje o jeho aktuálním pobytu. OSPOD je povinen zachovávat mlčenlivost o místě pobytu rodiče, jenž se stal obětí domácího násilí, aby zajistil jeho bezpečí.³⁹

³⁷ OSPOD Polička, *Co je OSPOD*. [online]. 2025. [cit. 2025-03-07]. Dostupné z WWW: <<https://ospod.policka.org/ospod/co-je-ospod>>.

³⁸ 15. KRAUSOVÁ, L., NOVOTNÁ, V. *Sociálně-právní ochrana dětí, Právní rukověť*. Praha: ASPI, 2006. s. 102. ISBN 80-7357-214-1.

³⁹ 1. PAPRSTEINOVÁ, L., NAVRÁTILOVÁ, J., BOTEK, L. *Domácí násilí, příručka (nejen) pro pastorační pracovníky*. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2019. s. 58-59. ISBN 978-80-7566-149-4.

4 Spolupráce Orgánu sociálně-právní ochrany dětí s dalšími subjekty veřejné správy

Multidisciplinární řešení domácího násilí slouží jako účinný způsob a postup ke zvýšení počtu vyřešených případů a zkvalitnění péče o oběti.

Domácí násilí je složitý fenomén, který si žádá propojení různých odborných přístupů. Jinými slovy, nesystematické a oddělené zásahy v těchto případech nepřinášejí efekt. Nejlepší výsledky v prevenci opakování násilí měly strategie, které zahrnovaly aktivní, komplexní, intenzivní a na míru šité formy pomoci a podpory.⁴⁰

4.1 Klíčové prvky multidisciplinární spolupráce

Tyto klíčové prvky je nutné zohlednit pro zajištění efektivní interdisciplinární spolupráce.

1. Jednotnost definice

Pro efektivní řešení otázky násilí, které se týká nejen žen a dětí, ale může postihnout i muže, je klíčové dosáhnout společného porozumění této problematice. Definice, která se používá v rámci interdisciplinární spolupráce, by měla reflektovat různé podoby domácího násilí a zohlednit jeho genderové aspekty.

2. Cíle a vize do budoucna

Vytvoření společného a konzistentního pohledu na věc představuje klíčový krok pro jednotlivé organizace i pro multidisciplinární spolupráci. Tento pohled může být formulován jako soubor dlouhodobých záměrů, které reflektují ideály, jichž se instituce ve vzájemné kooperaci snaží dosáhnout. Taková společná perspektiva je silnou motivací, která generuje potřebnou energii pro udržení spolupráce a zvládání různých výzev.⁴¹

3. Principy spolupráce

- Každá ohrožená osoba, která hledá pomoc, bude vždy vyslyšena a na základě specifických okolností bude navedena na odpovídající orgán nebo službu, která má pravomoc řešit její konkrétní situaci.⁴²

⁴⁰ VARGOVÁ, B., VAVROŇOVÁ, M. *Od dobrého úmyslu k dobré spolupráci: manuál pro efektivní interdisciplinární spolupráci v případech domácího násilí*. Praha: Rosa, 2008. s. 23.

⁴¹ VARGOVÁ, B., VAVROŇOVÁ, M. *Od dobrého úmyslu k dobré spolupráci: manuál pro efektivní interdisciplinární spolupráci v případech domácího násilí*. Praha: Rosa, 2008. s. 64.

⁴² ČÍRTKOVÁ, L. *MODERNÍ PSYCHOLOGIE PRO PRÁVNÍKY*. Praha: Grada, 2008. s. 95. ISBN 978-80-247-2207-8.

- Násilí je třeba okamžitě zastavit, a jeho pachatel musí nést právní důsledky.
- Prioritou všech činností a služeb musí být ochrana a bezpečnost obětí.
- Násilné chování nelze ospravedlnit, a jakékoli obviňování obětí je nepřípustné.
- Oběti nenesou žádnou odpovědnost za násilí, které na nich bylo spácháno.
- Násilí není pouze osobní záležitostí, ale představuje širší společenský problém, který nelze zlehčovat na základě jeho prostředí.

4. Úkoly spolupráce

Každý tým odborníků z různých oblastí by měl navrhnout vlastní strategii a stanovit cíle, které je nutné dosáhnout. Měl by se zároveň vyhnout duplikování aktivit a opatření, která již realizují jiné organizace v konkrétní oblasti.⁴³

4.2 Subjekty veřejné správy spolupracující v problematice domácího násilí

Člověk vystavený domácímu násilí, hledající podporu a bezpečí, může požádat o pomoc různé instituce a organizace specializované na tuto oblast, jako například zdravotníky, sociální pracovníky, centra pro oběti, krizové linky, policii, soudy apod.⁴⁴

Orgán sociálně-právní ochrany dětí

Obecní úřad s rozšířenou působností je klíčovým subjektem při zajišťování sociálně-právní ochrany ohroženým dětem. Tento úřad sbírá všechny potřebné údaje a dokumenty týkající se případu a ve spolupráci s ostatními úřady a organizacemi přistupuje k systematickému řešení problému. Po obdržení oznámení OSPOD prověřuje všechny uvedené skutečnosti a v závislosti na závažnosti situace podniká odpovídající kroky.⁴⁵

Intervenční centra

Kraje by měly zakládat centra krizové intervence s cílem poskytovat okamžitou a individuálně přizpůsobenou psychologickou i sociální podporu lidem ohroženým

⁴³ VARGOVÁ, B., VAVROŇOVÁ, M. *Od dobrého úmyslu k dobré spolupráci: manuál pro efektivní interdisciplinární spolupráci v případech domácího násilí*. Praha: Rosa, 2008. s. 65.

⁴⁴ VARGOVÁ, B., VAVROŇOVÁ, M. *Od dobrého úmyslu k dobré spolupráci: manuál pro efektivní interdisciplinární spolupráci v případech domácího násilí*. Praha: Rosa, 2008. s. 23.

⁴⁵ KRAUSOVÁ, L., NOVOTNÁ, V. *Sociálně-právní ochrana dětí, Právní rukověť*. Praha: ASPI, 2006. s. 102. ISBN 80-7357-214-1.

násilím ze strany rodinných příslušníků či spolubydlících. Důležitou součástí této pomoci je spolupráce a sdílení informací mezi obcemi, orgánem sociálně-právní ochrany dětí, složkami Policie ČR, obecní policií a neziskovými nebo humanitárními organizacemi. Tato centra mají zároveň zastávat koordinaci celého procesu pomoci.⁴⁶

Zdravotnictví

Zdravotníci a pracovníci ve zdravotnických zařízeních patří mezi první, ke kterým se osoba postižená domácím násilím obrátí, zejména po bezprostřední agresi. Jejich role při rozpoznávání násilí a poskytování pomoci je proto zásadní.⁴⁷

V případech dlouhodobé péče je klíčová důvěra pacientů. Důvěra je nezbytná nejen pro samotnou léčbu, ale i pro doporučení navazujících služeb, které mohou obětem domácího násilí pomoci. V těchto případech zdravotníci často kontaktují Policii ČR, aby zajistili ochranu oběti a v případě potřeby zahájili vyšetřování.⁴⁸

Policie České republiky

Policie ČR hraje rozhodující roli při poskytování pomoci obětem domácího násilí, zejména při závažnějších případech. V těchto situacích přijímá trestní oznámení, zasahuje v případě protiprávního chování jako je ohrožení zdraví, nebo života a okamžitě zastavuje násilné chování. Kromě toho zajišťuje ochranu oběti, vykazuje násilníka z domácnosti a v případě potřeby provádí zadržení pachatele. Poskytuje obětem informace o dostupných podpůrných službách a zajišťuje jim ochranu. V rámci trestního řízení shromažďuje důkazní materiál a spolupracuje s ostatními institucemi, aby oběti byla poskytnuta komplexní pomoc a ochrana.⁴⁹

Obecní policie

Obecní policie plní klíčovou úlohu při ochraně osob před násilím a poskytování okamžité pomoci v situacích protiprávního jednání v rodině. Jejím posláním je zajistit bezpečí a ochranu zákonem stanovených zájmů, zejména života, zdraví, majetku

⁴⁶ VARGOVÁ, B., VAVROŇOVÁ, M. *Od dobrého úmyslu k dobré spolupráci: manuál pro efektivní interdisciplinární spolupráci v případech domácího násilí*. Praha: Rosa, 2008. s. 24.

⁴⁷ VARGOVÁ, B., VAVROŇOVÁ, M. *Od dobrého úmyslu k dobré spolupráci: manuál pro efektivní interdisciplinární spolupráci v případech domácího násilí*. Praha: Rosa, 2008. s. 21.

⁴⁸ PAPRSTEINOVÁ, L., NAVRÁTILOVÁ, J., BOTEK, L. *Domácí násilí, příručka (nejen) pro pastorační pracovníky*. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2019. s. 92. ISBN 978-80-7566-149-4.

⁴⁹ PAPRSTEINOVÁ, L., NAVRÁTILOVÁ, J., BOTEK, L. *Domácí násilí, příručka (nejen) pro pastorační pracovníky*. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2019. s. 89. ISBN 978-80-7566-149-4.

a důstojnosti. Díky místní znalosti a orientaci v síti služeb může obecní policie efektivně předávat informace o dostupné pomoci a v případě potřeby přivolat Policii ČR. O každém zásahu pořizuje záznam, který následně předává příslušným orgánům, například přestupkovému oddělení k dalšímu řešení.

Sociální odbory městských nebo obecních úřadů

V případech domácího násilí je poskytováno poradenství zaměřené na základní sociální otázky včetně pomoci při řešení problémů s bydlením, financemi a zajištění dočasného ubytování pro osoby v ohrožení. Dále je zajištěno navázání kontaktů s odbornými institucemi a organizacemi, které mohou nabídnout další nezbytnou podporu a asistenci.⁵⁰

Soudy

Soudy se podílejí na různých typech řízení, jako jsou opatrovnické, trestní a civilní. V rámci těchto řízení rozhodují o žádostech na vzetí obviněného do vazby, stanovují vinu a trest za trestné činy a zajišťují vykonání trestu. Dále rozhodují o vydání civilních předběžných opatření, o rozvodu manželství, vypořádání společného majetku manželů a o tom, komu budou svěřeny děti do péče.

Státní zastupitelství

Státní zastupitelství je odpovědné za podávání návrhu na uvalení obviněného do vazby a na provedení neopakovatelných a okamžitých úkonů. Je odpovědné za podávání návrhu na uvalení obviněného do vazby. Zodpovídá za příjem a posouzení trestních oznámení a rozhodování o některých předběžných opatřeních v rámci trestního řízení, jako je například stanovení zákazu kontaktu obviněného s poškozeným, jeho blízkými či dalšími osobami. Kromě toho vykonává kontrolu nad dodržováním právních norem v přípravném řízení a nařizuje policii provedení konkrétních opatření.⁵¹

Obecní úřady

Oddělení přestupků není obecně prvním místem, který poškozený domácího násilí vyhledá. Většina informací o násilí k nim přichází prostřednictvím spisů nebo oznámení

⁵⁰ PAPRSTEINOVÁ, L., NAVRÁTILOVÁ, J., BOTEK, L. *Domácí násilí, příručka (nejen) pro pastorační pracovníky*. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2019. s. 91-94. ISBN 978-80-7566-149-4.

⁵¹ PAPRSTEINOVÁ, L., NAVRÁTILOVÁ, J., BOTEK, L. *Domácí násilí, příručka (nejen) pro pastorační pracovníky*. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2019. s. 90-91. ISBN 978-80-7566-149-4.

předaných Policií ČR. Případy, kdy se oběť rozhodne sama kontaktovat oddělení, jsou jen malou částí celkového počtu. Po obdržení vyrozumění od Policie ČR, která klasifikuje násilné jednání jako přestupek, však oddělení přestupků samo iniciuje kontakt s obětí. Tento postup je běžný zejména v případech, kdy přestupek spáchá osoba blízká, protože takový přestupek lze projednat pouze na základě návrhu oběti.⁵²

⁵² VARGOVÁ, B., VAVROŇOVÁ, M. *Od dobrého úmyslu k dobré spolupráci: manuál pro efektivní interdisciplinární spolupráci v případech domácího násilí*. Praha: Rosa, 2008. s. 22.

5 Postavení Orgánu sociálně-právní ochrany dětí v rámci veřejné správy

Orgán sociálně-právní ochrany dětí hraje klíčovou roli ve veřejné správě České republiky, zejména v oblasti ochrany práv a zájmů dětí. Jeho činnost je pevně zakotvena v legislativním rámci a úzce propojena s dalšími složkami veřejné správy.⁵³

5.1 Hlavní subjekty veřejné správy podílející se na sociálně-právní ochraně dětí

Role Ministerstva práce a sociálních věcí v oblasti sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „MPSV“)

MPSV zastává roli ústředního orgánu státní správy v oblasti ochrany práv dětí. Má na starosti tvorbu právních předpisů, metodické řízení a vykonává dohled, přičemž přezkoumává pravomocná rozhodnutí krajských úřadů v odvolacím a přezkumném řízení. Stát má roli také v prevenci a řešení domácího násilí. Spolupracuje s mezinárodními organizacemi, sleduje dodržování dětských práv a podílí se na implementaci Úmluvy o právech dítěte i dalších mezinárodních závazků.⁵⁴

Role Krajských úřadů v oblasti sociálně-právní ochrany dětí

Krajské úřady mají za úkol poskytovat kontrolu činnosti a metodické vedení obecních úřadů. Dále se podílejí na schvalování osob a organizací, které mohou vykonávat sociálně-právní ochranu dětí. Kromě toho zajišťují náhradní rodinnou péči a působí jako odvolací orgán pro odvolání ve správních řízeních, které vedou obecní úřady.

Role Obecních úřadů obcí s rozšířenou působností v oblasti sociálně-právní ochrany dětí

Krajské úřady disponují nejrozsáhlejšími pravomocemi v oblasti ochrany práv dětí. Dohlíží na respektování práv dítěte a přijímají kroky přizpůsobené místním

⁵³ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Činnost MPSV v oblasti sociálně-právní ochrany dětí, [online]. 2025. [cit. 2025-02-09]. Dostupné z WWW: <https://www.mpsv.cz/web/cz/cinnost-mpsv-v-oblasti-socialne-pravni-ochrany-deti?utm_source=chatgpt.com>.

⁵⁴ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. Činnost MPSV v oblasti sociálně-právní ochrany dětí, [online]. 2025. [cit. 2025-02-09]. Dostupné z WWW: <https://www.mpsv.cz/web/cz/cinnost-mpsv-v-oblasti-socialne-pravni-ochrany-deti?utm_source=chatgpt.com>.

podmínkám. Aktivně spolupracují s rodinami a dalšími klíčovými aktéry při řešení krizových okolností.

Role komise v oblasti sociálně-právní ochrany dětí

Orgány odpovědné za sociálně-právní ochranu dětí jsou zřizovány starostou obce s rozšířenou působností jako specifické složky obce. Mají na starosti přenesenou působnost v oblasti ochrany práv dětí. Provádějí hodnocení jednotlivých situací a vydávají příslušná stanoviska. Dále se podílejí na koordinaci preventivních programů zaměřených na ochranu dětí.

Role Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí v Brně

Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí v Brně je vládní orgán s celostátní působností, který spadá pod MPSV. Specializuje se na problematiku ochrany dětí v mezinárodních vztazích.⁵⁵

5.2 Spolupráce s dalšími orgány veřejné správy

OSPOD úzce spolupracuje s dalšími orgány veřejné správy, jako jsou soudy, policie, školy, zdravotnická zařízení a neziskové organizace. Tato spolupráce je nezbytná pro efektivní ochranu práv a zájmů dětí. Například při řešení případů týrání nebo zanedbávání dětí je nutná koordinace mezi OSPOD, policií a soudy. OSPOD také spolupracuje s krajskými úřady, které zajišťují metodickou podporu a kontrolu výkonu sociálně-právní ochrany dětí.⁵⁶

⁵⁵ INFORMAČNÍ PORTÁL PRO ORGÁNY SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DĚTÍ. *Systém sociálně-právní ochrany dětí*, [online]. 2025. [cit. 2025-02-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.ospod.cz/informace/obecne/system-socialne-pravni-ochrany-deti-v-cr/>>.

⁵⁶ MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Legislativa a systém sociálně-právní ochrany*, [online]. 2025. [cit. 2025-02-15]. Dostupné z WWW: <https://www.mpsv.cz/web/cz/legislativa-a-system-socialne-pravni-ochrany?utm_source=chatgpt.com>.

6 Role státu v prevenci a řešení domácího násilí

Prevence domácího násilí je klíčovým prvkem politiky zaměřené na ochranu obětí a potírání násilí v rodinném prostředí. Stát jako takový sehrává v České republice zásadní roli při vytváření a implementaci opatření, která mají za cíl nejen chránit oběti, ale také předcházet vzniku domácího násilí.⁵⁷

Koordinace a organizace prevence domácího násilí

Ministerstvo vnitra (dále jen „MV“), prostřednictvím svého Odboru prevence kriminality, zajišťuje koordinaci mezi různými vládními a nevládními subjekty, které se podílejí na řešení problematiky domácího násilí. Tento proces je podporován pravidelnými setkáními Meziresortního výboru pro řešení domácího násilí, jehož cílem je diskuse nad aktuálními výzvami a stanovení strategických cílů v této oblasti.

Podpora terapeutických a intervenčních opatření

Ministerstvo se soustředí na podporu a financování programů zaměřených na práci s osobami páchajícími domácí násilí. To zahrnuje jak akreditaci těchto programů, tak i financování výstavby specializovaných zařízení, která se zaměřují na rehabilitaci násilných jednotlivců a prevenci opakovaného násilí.

Osvěta a edukace veřejnosti

Kromě systémové pomoci obětem a pachatelům hraje klíčovou roli také osvěta. MV podporuje pořádání odborných setkání a konferencí, a také distribuuje vzdělávací materiály jako jsou letáky, brožury a videa, které mají za cíl informovat širokou veřejnost o rizicích a prevenci domácího násilí.

Podpora neziskového sektoru v prevenci

MV se dlouhodobě podílí na financování projektů neziskových organizací, které se specializují na pomoc obětem domácího násilí a práci s násilnými osobami.

⁵⁷ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Prevence kriminality*, [online]. 2025. [cit. 2025-03-07]. Dostupné z WWW: <<https://mv.gov.cz/clanek/specificke-programy-prevence-kriminality.aspx?q=Y2hudW09NA%3D%3D>>.

Tato podpora je zaměřena na poskytování konkrétní pomoci v terénu a na realizaci preventivních programů, které mají za cíl snížit výskyt násilí v rodinném prostředí.⁵⁸

⁵⁸ MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Prevence kriminality*, [online]. 2025. [cit. 2025-03-07]. Dostupné z WWW: <<https://mv.gov.cz/clanek/specificke-programy-prevence-kriminality.aspx?q=Y2hudW09NA%3D%3D>>.

7 Metodika výzkumu

Tato kapitola popisuje metodologický postup použitý při zpracování bakalářské práce zaměřené na téma Specifika činnosti OSPOD v prostředí rodin s výskytem domácího násilí na Příbramsku. Cílem metodické části je objasnit, jak byla data sbírána, analyzována a interpretována s ohledem na stanovené výzkumné cíle.

7.1 Metodologický rámec

Výzkum byl proveden kvalitativní metodou, která umožňuje hloubkově zkoumat procesy a zkušenosti profesionálů pracujících s problematikou domácího násilí. Tato metoda byla zvolena, protože umožňuje zachytit subjektivní vícevrstevné výpovědi respondentů a lépe porozumět jejich perspektivě. Hlavní metodou sběru dat byly polostrukturované rozhovory, které poskytly možnost hlubšího porozumění mechanismům a praxi OSPOD při řešení případů domácího násilí. Ze získaných dat bylo provedeno kódování rozhovorů, což umožnilo systematické třídění informací a identifikaci klíčových témat. Dále byla vytvořena SWOT analýza, která odhaluje silné a slabé stránky systému. Kromě toho byly zpracovány statistiky, které vychází z ročního výkazu o výkonu sociálně-právní ochrany dětí za rok 2023, který byl zpřístupněn OSPOD Příbram a použit pro analýzu relevantních dat.

7.2 Výběr respondentů

Výběr respondentů byl proveden metodou účelového výběru, kdy byli osloveni odborníci přímo zapojení do řešení problematiky domácího násilí na Příbramsku. Výzkumný vzorek tvořilo:

- 5 pracovníků OSPOD z Příbrami, které se ve své praxi zabývají ochranou dětí ohrožených domácím násilím a spolupracují s dalšími institucemi.
- 1 příslušník Policie ČR, který má zkušenosti se zásahy v případech domácího násilí a koordinací s OSPOD v Příbrami.

Tento výběr byl zvolen s cílem získat komplexní pohled na problematiku z perspektivy sociálních pracovníků i orgánů činných v trestním řízení.

7.3 Metoda sběru dat

Data byla získána prostřednictvím polostrukturovaných rozhovorů provedených v období listopadu 2024. Rozhovory probíhaly osobně v závislosti na časových

možnostech respondentů. Každý rozhovor byl veden podle předem připravených otázek, přičemž byly kladeny doplňující otázky podle odpovědí respondentů. Kromě těchto rozhovorů jsem měla možnost nahlédnout do ročního výkazu o výkonu sociálně-právní ochrany dětí OSPOD Příbram, který jsem následně použila pro zpracování statistik

7.4 Struktura rozhovorů

Rozhovory s pracovníci OSPOD zahrnovaly 15 otázek zaměřených na:

- Spolupráci mezi OSPOD a dalšími institucemi (policie, školy, zdravotnická zařízení, neziskové organizace).
- Překážky a výhody spolupráce.
- Postupy při řešení případů domácího násilí a možnosti jejich zlepšení.
- Vnímané silné a slabé stránky systému.

Rozhovor s příslušníkem Policie ČR zahrnoval 10 otázek zaměřených na:

- Koordinaci mezi policií a OSPOD při řešení případů domácího násilí.
- Komunikaci mezi institucemi a efektivitu sdílení informací.
- Postupy policie při ochraně dětí a jejich zkušenosti s interdisciplinární spoluprací.
- Možnosti zlepšení současného systému.

Všechny rozhovory byly zaznamenány se souhlasem respondentů a následně přepsány pro potřeby analýzy. Výsledky budou interpretovány prostřednictvím tematické analýzy, která umožní identifikovat klíčová témata a vzorce ve výpovědích respondentů.

8 Analýza dat

Pro analýzu rozhovorů byla použita metoda kódování, která umožnila identifikovat klíčové tematické oblasti a vzory v odpovědích respondentů. Kódování zahrnovalo vymezení hlavních témat týkajících se silných a slabých stránek praxe OSPOD Příbram, stejně jako efektivitu koordinace mezi OSPOD Příbram a dalšími subjekty. Na základě těchto dat byla vypracována SWOT analýza, která poskytla komplexní přehled o silných a slabých stránkách systému, příležitostech a hrozbách, jež se vyskytují při řešení případů domácího násilí. Kromě toho byly vytvořeny dvě statistiky na základě dat z ročního výkazu o výkonu sociálně-právní ochrany dětí za rok 2023.

8.1 Kódování rozhovorů

Tato část práce se věnuje kódování rozhovorů se sociálními pracovníci OSPOD Příbram a příslušníkem Policie ČR působícím v okolí Příbrami. Kódování slouží k systematickému zpracování získaných dat, identifikaci klíčových témat a vzorců v praxi OSPOD při řešení případů domácího násilí. Kódování rozhovorů umožní lépe porozumět fungování systému, odhalit jeho silné a slabé stránky a posoudit efektivitu spolupráce s dalšími institucemi.

1. Klíčování rozhovoru se sociální pracovnící č. 1 z OSPOD Příbram

- **Koordinace s Policií České republiky**

Kódy: nedostatek zpětné vazby, neznalost uzavření případu, iniciativa OSPOD

Z rozhovoru s pracovníci OSPOD vyplývá, že spolupráce mezi OSPOD a policií při řešení domácího násilí je na dobré úrovni, avšak naráží na určité problémy. OSPOD často iniciuje kontakt s policií, pokud nebyl případ již oznámen jiným subjektem. Po oznámení se pracovníci OSPOD snaží zjistit, zda je případ ošetřen a zda je vedeno trestní řízení. Hlavní komplikací je však nedostatečná zpětná vazba od policie. OSPOD neobdrží informace o tom, zda byl pachatel odsouzen, zda domácí násilí stále trvá nebo zda je případ uzavřen. Tyto informace se pracovníci dozvídají převážně pouze od oběti, což značně ztěžuje jejich další postup. Tento nedostatek komunikace mezi institucemi je vnímán jako hlavní slabina současného systému.

- **Spolupráce se školami**

Kód: aktivní hlášení

Pracovnice OSPOD v rozhovoru uvedla, že školy aktivně hlásí podezření na domácí násilí.

- **Spolupráce se zdravotnickými zařízeními**

Kód: omezená spolupráce

Z rozhovoru s pracovnící OSPOD vyplývá, že spolupráce mezi OSPOD a zdravotnickými zařízeními je omezená. Pokud se zdravotnické zařízení dozví o případu domácího násilí, informuje OSPOD, ale většinou tím jejich role končí. Pracovnice OSPOD uvedla, že ještě nikdy neobdrželi oznámení od nemocnice, která by uvedla podezření na domácí násilí u oběti s nezletilým dítětem.

- **Partnerství s neziskovými organizacemi**

Kód: dobrovolnost ženy

Sociální pracovnice v rozhovoru uvedla, že spolupráce s profesionálními organizacemi, jako je například proFem je založena na dobrovolnosti ženy, pokud je domácí násilí spácháno na ní. Pracovnice OSPOD uvedla, že i v případě domácího násilí je zapojení těchto organizací závislé na tom, zda se žena rozhodne vyhledat pomoc.

- **Kroky OSPOD pro zlepšení spolupráce s ostatními subjekty**

Kód: vliv vedoucích na spolupráci

Pracovnice OSPOD uvedla, že způsob spolupráce s dalšími organizacemi závisí především na vedoucích odborů nebo oddělení. Ti mají na starosti navazování kontaktů a nastavování pravidel spolupráce. Pracovníci OSPOD následně dostávají informace o tom, které organizace jsou zapojené a na které se mohou v případě potřeby obrátit.

- **OSPOD a prevence domácího násilí**

Kód: role OSPOD v prevenci, kompetence vedení

Z rozhovoru s pracovnící OSPOD vyplývá, že preventivní programy na úradech a školách spadají do kompetence vedení. Klíčoví pracovníci, kteří se zabývají konkrétními případy, se na jejich tvorbě ani realizaci nepodílejí.

- **Postupy OSPOD při ochraně dítěte**

Kódy: individuální plán ochrany, oddělené jednání, bezpečí dítěte

Z rozhovoru se sociální pracovníci OSPOD vyplývá, že pokud je domácí násilí páčáno na dítěti, je nutné jej zaevidovat, vytvořit individuální plán ochrany a nastavit odpovídající opatření. Klíčovou součástí tohoto procesu je zajištění bezpečí dítěte i matky, proto jsou oběť i pachatel zváni k jednání odděleně. Pokud dítě domácímu násilí pouze přihlíží, rodina je přesto vyhodnocena jako ohrožená a OSPOD s ní začne aktivně spolupracovat. V rámci šetření se provádějí pohovory s rodiči i dětmi, případně návštěvy v domácnosti a shromažďují se informace od škol, lékařů a dalších institucí, které mohou pomoci odhalit dlouhodobé dopady násilí. Celý postup se odvíjí od konkrétní situace a dostupných informací, včetně případného trestního stíhání pachatele.

- **Slabé stránky současného systému ochrany dětí**

Kód: Nedostatečná informovanost veřejnosti

Pracovnice OSPOD uvedla, že veřejnost není dostatečně informována o roli OSPOD v případech domácího násilí, který je často vnímán jako instituce, jenž odebírá děti, ačkoliv hlavně pomáhá rodinám. Informace o domácím násilí se k OSPOD dostávají až po delší době, což zpomaluje reakci, protože oběti se na něj zpravidla neobracejí přímo. Toto zpoždění je považováno za slabinu systému.

- **Silné stránky současného systému ochrany dětí**

Kódy: komplexní pomoc, propojení institucí, efektivní řešení

Podle pracovnice OSPOD je v případech domácího násilí klíčová možnost komplexní pomoci, kterou umožňuje propojení více institucí. Každá z těchto institucí přináší specifické znalosti a kompetence, čímž dochází k efektivnějšímu řešení problémů a poskytování podpory obětem.

- **Současná legislativa a návrhy na případné změny systému**

Kódy: nedostatečná legislativní úprava, chybějící informovanost

Z rozhovoru se sociální pracovníci vyplývá, že současná legislativa a praxe sociálně-právní ochrany dětí postrádá komplexní přístup k domácímu násilí. I když existují metodiky, pracovníci jsou často odpovědní za shromažďování informací, což není výslovně upraveno v zákoně. Sociální pracovnice zdůrazňuje potřebu informovanosti veřejnosti o dostupných službách a možnostech pomoci. Také se domnívá, že by stát měl poskytovat jasné informace o organizacích a jejich dostupnosti pro oběti.

- **Ochrana obětí domácího násilí**

Kódy: utajované bydlení, nový spis, ochrana oběti a dítěte

Podle rozhovoru se sociální pracovníci OSPOD existují možnosti ochrany v případech domácího násilí, jako je zajištění utajovaného bydlení pro oběti, které může poskytnout policie. Tento způsob ochrany umožňuje obětem bezpečně opustit nebezpečné prostředí, aniž by pachatel věděl o jejich pobytu. OSPOD může rodinu navštívit, ale musí zachovávat mlčenlivost, přičemž zakládá nový spis, aby chránil identitu a bezpečí oběti a dítěte.

2. Klíčování rozhovoru se sociální pracovníci č. 2 z OSPOD Příbram

- **Koordinace s Policií České republiky**

Kódy: rychlá výměna informací, dlouhé policejní vyšetřování, časový nesoulad v řešení případu

Pracovnice OSPOD vnímá spolupráci s policií jako efektivní v počáteční fázi, policie dorazí na místo ihned po nahlášení a následně předává informace OSPOD. Ten založí spis a začne případ prošetřovat. Výměna informací mezi institucemi probíhá poměrně rychle, zejména pokud je u případu jako první policie. Problém nastává v délce policejního vyšetřování, které podle ní trvá příliš dlouho. OSPOD často musí situaci vyhodnotit a uzavřít dříve, než policie dokončí své šetření. Další komplikací je trochu rozdílné vyhodnocení situace. Policie může případ posoudit jinak než OSPOD, což ovlivňuje následné kroky.

- **Spolupráce se školami**

Kód: bezproblémová spolupráce

Z odpovědi sociální pracovníce OSPOD vyplývá, že spolupráce se školami funguje dobře. Učitelé si mohou všimnout známek možného domácího násilí, například modřin při tělocviku a na žádost OSPOD poskytnout informace. Formální komunikace pak probíhá prostřednictvím oficiálních žádostí o zprávy ze škol, které pomáhají při posuzování situace dítěte.

- **Spolupráce se zdravotnickými zařízeními**

Kódy: vzájemná komunikace, pohotovostní služba OSPOD

Z rozhovoru se sociální pracovníci OSPOD vyplývá, že zdravotnická zařízení spolupracují s OSPOD při podezření na domácí násilí, a to buď písemně nebo telefonicky. Lékaři mají oznamovací povinnost a pravidelně informují OSPOD o případech domácího násilí. OSPOD obdrží oznámení jak od nemocnice, tak od policie, která byla u případu přítomná. Pracovnice OSPOD rovněž zmínila, že je na jejich oddělení zajištěna pohotovostní služba, na kterou mohou zdravotníci v případě potřeby volat.

- **Partnerství s neziskovými organizacemi**

Kódy: důležitá spolupráce, podpora a pomoc obětem

Z rozhovoru se sociální pracovníci OSPOD vyplývá, že spolupráce s neziskovými organizacemi, jako například s proFem je důležitá při řešení případů domácího násilí. Tyto organizace se zaměřují na osoby postižené domácím násilím a OSPOD s nimi následně spolupracuje při poskytování podpory a pomoci těmto obětem.

- **Kroky OSPOD pro zlepšení spolupráce s ostatními subjekty**

Kódy: aktivní komunikace, dobrá spolupráce s institucemi

Podle pracovnice OSPOD se pro zlepšení spolupráce s ostatními subjekty snaží aktivně komunikovat s partnery a v případě potřeby důrazněji požadovat jejich součinnost, aby byla zajištěna efektivní spolupráce. Spolupráce s institucemi je podle ní dobrá a zatím se nesečkala s případy, kdy by některý subjekt zcela odmítl spolupracovat. OSPOD také zapojuje do řešení situací neziskové organizace a Charitu, které mohou poskytnout další podporu ohroženým rodinám.

- **OSPOD a prevence domácího násilí**

Kódy: upozorňování rodičů, nepřijatelnost násilí, účast vedoucích pracovníků

Z rozhovoru s pracovníci OSPOD vyplývá, že prevence domácího násilí je součástí jejich práce, kdy se snaží rodiče upozornit na nepřijatelnost násilí a informovat je o důsledcích. Pracovnice také zmínila, že se vedoucí pracovníci OSPOD účastní setkání, která se zaměřují na tuto problematiku.

- **Postup OSPOD při ochraně dítěte**

Kódy: Prvotní rozhovor, návštěva lékaře, spolupráce se školou

Z rozhovoru se sociální pracovníci OSPOD vyplývá, že při zjištění domácího násilí postupují následovně, nejprve vedou prvotní rozhovor s ohroženou osobou, během kterého se snaží zjistit podrobnosti situace. Poté jí doporučí kontakt na specializované organizace, jako jsou neziskové organizace nebo Charita. Pokud jsou přítomny známky násilí, informují Policii ČR. V případě fyzického násilí zajistí návštěvu lékaře pro zdokumentování zranění. Pokud jde o psychické násilí, které není viditelné, spolupracují se školou, kde učitelé mohou rozpoznat změny v chování dětí, které by mohly naznačovat domácí násilí.

- **Slabé stránky současného systému ochrany dětí**

Kódy: složitý důkazní proces, nedostatečné vyhodnocení situace, těžké dokazování

Z rozhovoru s pracovníci OSPOD vyplývá, že slabou stránkou systému je dlouhá doba vyšetřování a spolupráce s policií, zejména v případech, kdy nejsou viditelné fyzické stopy násilí. Pracovnice uvedla konkrétní zkušenost, kdy děti vypověděly, že doma dochází k násilí, ale policie situaci nevyhodnotila dostatečně závažně. Důkazní proces je složitý, pokud není násilí jednoznačné, například u psychického násilí, kdy děti mohou být pod tlakem rodičů, je jim vyhrožováno nebo jsou ponižovány. V takových případech je těžké násilí dokázat, což proces vyšetřování značně prodlužuje. Dále je problém, že děti bývají ve strachu a ne vždy sdělí vše, což ještě více komplikuje celkové řešení případu.

- **Silné stránky současného systému ochrany dětí**

Kódy: podpůrné organizace, odborná pomoc

Podle pracovnice OSPOD je jednou ze silných stránek systému spolupráce s podpůrnými organizacemi. OSPOD má povinnost ohlásit případ domácího násilí na policii, ale samotná léčba obětí domácího násilí není jejich úkolem. Pracovníci OSPOD pomáhají ohroženým osobám vyhledat odbornou pomoc a to buď samostatně, nebo s jejich asistencí.

- **Současná legislativa a návrhy na případné změny v systému**

Kódy: skryté násilí, zapojení psychologické a psychiatrické péče, toxické prostředí

Z rozhovoru s pracovníci OSPOD vyplývá, že by bylo užitečné urychlit spolupráci s policií a rychleji řešit situace domácího násilí. Navrhuje, aby psychologická nebo psychiatrická péče začala co nejdříve, ne až po zranění dítěte. Poukazuje na problém, že policie často nezasahuje, dokud nejsou viditelné fyzické známky násilí a zdůrazňuje potřebu zlepšit systém pro včasné odhalení problémů v rodinách. Doporučuje přítomnost psychologů nebo psychiatrů při zásahu, kteří by pomohli řešit skrytá násilí.

- **Ochrana obětí domácího násilí**

Kódy: předběžné opatření, ohrožený život dítěte, ochrana obětí

Z rozhovoru s pracovníci OSPOD vyplývá, že ochranu obětí domácího násilí zajišťuje především předběžné opatření, které lze použít, když je situace vyloženě vážná a násilí je viditelné. V takových případech je možné podat předběžné opatření k odebrání dítěte od rodiče, buď do nemocnice, jiné péče nebo do ústavního zařízení, pokud je dítě ohroženo na životě. Předběžné opatření je vyřízeno během 24 hodin, což poskytuje rychlou ochranu obětem.

3. Klíčování rozhovoru se sociální pracovníci č. 3 z OSPOD Příbram

- **Koordinace s Policií České republiky**

Kódy: zákonné lhůty, rychlé poskytování informací, včasná ochrana

Z rozhovoru se sociální pracovníci OSPOD vyplývá, že policie často narazí na podezření z domácího násilí a vyrozumí OSPOD, který situaci prověřuje. Pokud je zahájeno trestní řízení, proces se řídí zákonnými lhůtami a zapojují se další odborníci. Policie musí respektovat tyto lhůty, protože další úkony mohou být účinné až po jejich uplynutí. Důležitým aspektem spolupráce je rychlé poskytování informací. Podávání zpráv mezi policií a OSPOD probíhá efektivně díky zákonnému upravení, což umožňuje včasnou ochranu dětí.

- **Spolupráce se školami**

Kódy: opatrnější přístup, upozornění na podezření

Z rozhovoru se sociální pracovníci OSPOD vyplývá, že na případy domácího násilí mohou upozornit i školy, pokud mají podezření, že by k němu mohlo docházet. Školy oznámení podávají, ale jejich přístup je opatrnější.

- **Spolupráce se zdravotnickými zařízeními**

Kódy: rychlé informování, povinnost hlášení, identifikace násilí

Podle sociální pracovnice OSPOD je spolupráce s Oblastní nemocnicí v Příbrami velmi dobrá. Nemocnice se aktivně podílí na identifikaci případů domácího násilí i v situacích s nejasným podezřením. Komunikace je rychlá a efektivní, lékaři mají povinnost hlásit nejen projevy, ale i náznaky domácího násilí. Díky své odbornosti dokážou rozpoznat domácí násilí a informují OSPOD včas, což umožňuje rychlou reakci a ochranu ohrožených osob.

- **Partnerství s neziskovými organizacemi**

Kódy: žádné omezení, nedirektivní postupy

Z rozhovoru se sociální pracovníci OSPOD vyplývá, že spolupráce s neziskovými organizacemi je fantastická, protože nejsou omezeny direktivními postupy, což jim umožňuje být operativní a jednat rychle.

- **Kroky OSPOD pro zlepšení spolupráce s ostatními subjekty**

Kódy: dlouhodobé úsilí, motivace a vytrvalost

Z rozhovoru se sociální pracovníci OSPOD vyplývá, že spolupráce s některými subjekty, jako je policie a městská policie, může být složitá a vyžaduje dlouhodobé úsilí. Je důležité, aby si tyto instituce uvědomily, že OSPOD má zájem na jejich aktivním zapojení do řešení případů domácího násilí. I když v některých situacích spolupráce neprobíhá ideálně, je nutné vytrvale usilovat o jejich větší účast. Některé subjekty reagují ochotněji než jiné, ale klíčem je nevzdávat snahu a postupně je zapojovat do procesu ochrany ohrožených dětí.

- **OSPOD a prevence domácího násilí**

Kódy: osvěta, setkání odborníků, městská knihovna

Podle sociální pracovníce OSPOD se na prevenci a řešení domácího násilí aktivně podílejí různé instituce, přičemž velký důraz je kladen na osvětu. Nejvíce se osvěta realizuje ve školách, ale také formou besed a kulatých stolů. Kromě toho se pravidelně konají setkání odborníků z této oblasti a diskuzní fóra, kde se řeší aktuální problémy a možnosti zlepšení spolupráce. Osvětové akce probíhají také mimo školní prostředí, například v městské knihovně, kde byla organizována akce pro veřejnost zaměřená na domácí násilí a postupy při jeho řešení.

- **Postup OSPOD při ochraně dítěte**

Kódy: podpora rodiny, stabilizace rodinného prostředí, ochrana práv dítěte, předběžné opatření, zástupce dítěte

Z rozhovoru se sociální pracovnící OSPOD vyplývá, že OSPOD hraje klíčovou roli v ochraně nezletilých a podpoře celé rodiny. Každá rodina má přiděleného sociálního pracovníka, který dlouhodobě spolupracuje a řeší problémy, včetně domácího násilí. Při zahájení trestního řízení OSPOD hájí práva dítěte jako jeho zástupce. V naléhavých případech může iniciovat předběžné opatření, kontaktovat rodinu, provést neohlášené sociální šetření a sbírat informace od škol, zdravotnických zařízení a dalších institucí. Na základě těchto zjištění se rozhoduje o dalším postupu, který může zahrnovat podporu rodiny nebo okamžitý zásah. Dítě tak provází celým procesem a zajišťuje, aby byla chráněna jeho práva a zároveň došlo ke stabilizaci rodinné situace.

- **Slabé stránky současného systému ochrany dětí**

Kódy: občasná chybějící komunikace, prodleva v komunikaci

Z vyjádření sociální pracovníce OSPOD vyplývá, že jednou ze slabých stránek systému je občasná chybějící komunikace mezi zapojenými subjekty. I když se na případu podílí více institucí, může se stát, že některý subjekt nepostupuje dostatečně rychle a informace se neoznamují včas. Tato prodleva v komunikaci zpomaluje celý proces a komplikuje okamžitý zásah.

- **Silné stránky současného systému ochrany dětí**

Kódy: povinnost poskytovat informace, rychlé podchycení situace

Podle sociální pracovnice OSPOD jsou silnou stránkou systému povinnosti všech zapojených organizací a subjektů poskytovat informace. Tato povinnost zajišťuje rychlé podchycení situace, což umožňuje včasné získání informací včetně případného podezření. Díky tomu probíhá rychlé šetření a efektivní sdílení informací, což zlepšuje reakci na vzniklou situaci.

- **Současná legislativa a návrhy na případné změny v systému**

Kódy: rozšíření pravomocí, rozšíření právní kvalifikace projevů domácího násilí, zpřísnění trestu

Podle sociální pracovnice OSPOD by byl systém efektivnější, pokud by došlo k lepšímu propojení všech zapojených subjektů a rozšíření pravomocí, které mají k dispozici, aby celý případ mohl být řešen komplexně, nikoliv každým subjektem zvlášť. Navrhuje také rozšíření právní kvalifikace projevů domácího násilí v trestním řízení, aby se zahrnuly i projevy, které se dosud za násilí nepovažují, ale mohou mít negativní vliv na dítě. Dále by zpřísnila tresty a při rozhodování o trestu by se přikláněla k vyšší hranici a přísnějšímu potrestání.

- **Ochrana obětí domácího násilí**

Kódy: předběžné opatření, zákaz styku, kolizní opatrovník dítěte

Z rozhovoru se sociální pracovníci OSPOD vyplývá, že OSPOD má k dispozici několik opatření k ochraně obětí domácího násilí, zejména dětí. Může navrhnout předběžná opatření, jako je zákaz styku mezi násilníkem a dítětem. OSPOD také působí jako kolizní opatrovník dítěte, hájí jeho zájmy v průběhu trestního a soudního řízení. Provádí sociální šetření, poskytuje poradenství a podporu obětem, čímž pomáhá stabilizovat jejich situaci.

4. Klíčování rozhovoru se sociální pracovníci č. 4 z OSPOD Příbram

- **Koordinace s policií České republiky**

Kódy: klíčová spolupráce, informování subjektů, zpoždění v oznámení

Z rozhovoru s pracovníci OSPOD vyplývá, že spolupráce s policií je klíčová. Policie obvykle oznámí případy domácího násilí OSPOD a v případě, že je dítě ohroženo, vyzve OSPOD k okamžitému zásahu na místě. Většina klientů přichází k OSPOD

ve spolupráci s policií, protože jsou již informováni. Pokud je to naopak, OSPOD informuje policii. Problémem však může být zpoždění v oznámení, kdy je čin zjištěn až po nějaké době. Pokud je incident zvládnut policií, OSPOD nemusí být přítomen, ale je o situaci informován.

- **Spolupráce se školami**

Kódy: změny na dítěti, identifikace případů, podání oznámení

Podle pracovnice OSPOD školy hrají důležitou roli při identifikaci případů domácího násilí. Pokud mají podezření, mohou OSPOD informovat. Sledují změny v chování dětí, známky zanedbání nebo fyzické projevy násilí a následně podávají oznámení.

- **Spolupráce se zdravotnickými zařízeními**

Kódy: krátkodobé umístění dítěte do zdravotnického zařízení, dočasné přijetí

Podle pracovnice OSPOD se zdravotnická zařízení zapojují do spolupráce zejména v případech, kdy je nutné krátkodobé umístění dítěte z ohrožené rodiny. OSPOD může požádat o dočasné přijetí dítěte na den či noc, než se najde vhodné řešení, například u příbuzných. Ne vždy je však tato žádost úspěšná, což může komplikovat okamžitou ochranu dítěte a řešení krizové situace.

- **Partnerství s neziskovými organizacemi**

Kódy: odkazování klientů, komplexní řešení, sociální podpora, psychologická podpora

Podle pracovnice OSPOD probíhá spolupráce s organizací proFem zejména v oblasti poradenství a pomoci obětem domácího násilí. OSPOD na proFem odkazuje klienty, kteří potřebují psychologickou či sociální podporu. Pokud se na OSPOD obrátí oběť domácího násilí, je jí doporučeno využít služeb této organizace, která poskytuje odbornou pomoc a bezpečné zázemí. Spolupráce tak umožňuje komplexnější řešení situace obětí a jejich dětí.

- **Kroky OSPOD pro zlepšení spolupráce s ostatními subjekty**

Kódy: schůzky, předávání informací, předávání výsledků

Z rozhovoru s pracovnící OSPOD vyplývá, že pro zlepšení spolupráce je důležité, že organizace, jako například proFem, pořádá schůzky, kterých se mohou zúčastnit pracovníci OSPOD. Jsou i další setkání, těch se, ale účastní vedoucí, která následně pracovnícím předá výsledky.

- **OSPOD a prevence domácího násilí**

Kódy: širší prevence, nevedení přednášek, obrácení se na OSPOD

Z rozhovoru s pracovníci OSPOD vyplývá, že i když pracovníci OSPOD přímo nevedou přednášky o prevenci, mají klíčovou roli v situacích, kdy školy a jiné instituce nevědí jak dál a obracejí se na ně. OSPOD se tedy podílí na prevenci tím, že řeší případy, které mohou být součástí širší prevence domácího násilí.

- **Postup OSPOD při ochraně dítěte**

kódy: poradenství, návrhy a opatření, vyhodnocení situace

Z rozhovoru s pracovníci OSPOD vyplývá, že OSPOD v první řadě poskytuje poradenskou pomoc, kde informuje o možnostech, kam se obrátit, jak správně postupovat a jaká opatření jsou dostupná. OSPOD však nemá pravomoc rozhodovat za jiné instituce. Může ale podávat návrhy, například na napomenutí nebo dohled a vést procesy týkající se sociálního nebo azylového bydlení. Při prověřování situace se pracovníci OSPOD zaměřují na komunikaci s oběťmi a dětmi. Zjišťují, jak jsou děti ošetřeny a zda jsou přítomny domácímu násilí. Na základě těchto informací pak vyhodnotí situaci a přijmou odpovídající opatření.

- **Slabé stránky současného systému ochrany dětí**

Kódy: oznamovací povinnost, netečnost okolí, obtížnost prokázání skrytého násilí, zneužívání situace

Z rozhovoru s pracovníci OSPOD vyplývá, že slabé stránky systému spočívají v tom, že i když okolí o domácím násilí ví a má oznamovací povinnost, často se k tomu staví netečně. Oběť se může dlouhodobě bát a v některých případech je obtížné prokázat, že k násilí skutečně dochází, zejména pokud je násilí skryté. Na druhou stranu existují i případy, kdy někdo zneužívá situace a vydává se za oběť, což je velmi těžké ověřit.

- **Silné stránky současného systému ochrany dětí**

Kódy: vykazání pachatele, možnost prodloužení, poskytování ochrany

Podle pracovnice OSPOD jsou silné stránky systému v možnosti vykazání pachatele na 24 hodin, což je efektivní nástroj pro okamžitou ochranu oběti. Tento krok může být prodloužen až na měsíc a následně i na jeden rok, což poskytuje dlouhodobou ochranu. Tato možnost je k dispozici jak pro policii, tak pro soudy čímž zajišťuje, že oběť má dostatečnou ochranu.

- **Současná legislativa a návrhy na případné změny v systému**

Kódy: bezodkladné prošetření situace, jasné vymezení oběti a pachatele, okamžitá ochrana oběti

Z rozhovoru s pracovnící OSPOD vyplývá, že klíčovým faktorem pro zlepšení efektivity systému je rychlost s jakou se případy domácího násilí vyřizují. Důležité je, aby se situace prošetřila bezodkladně bez zbytečného prodlení, aby se oběti poskytla ochrana co nejdříve. Důraz je kladen na rychlé rozlišení, zda se skutečně jedná o oběť, nebo jestli je situace zneužita. Podle pracovnice je nutné, aby se věci řešily bez prodlení, nejlépe do 14 dnů, aby pachatel byl potrestán co nejdříve. Dlouhodobé čekání a opakované vypovídání oběti může být traumatizující a mnoho lidí by to mohlo odradit od další spolupráce.

- **Ochrana oběti domácího násilí**

Kódy: vykazání pachatele z domácnosti, sociální bydlení, azylové bydlení, utajované bydlení

Z rozhovoru s pracovnící OSPOD vyplývá, že mezi možnosti ochrany oběti domácího násilí patří vykazání pachatele z domácnosti, což může znamenat zákaz jeho vstupu do dané domácnosti. Pokud je byt pachatele, oběť může využít možnosti azylového bydlení nebo sociálního bydlení. V případě potřeby je k dispozici i možnost utajovaného bydlení, které poskytuje vyšší úroveň ochrany.

5. Klíčování rozhovoru se sociální pracovnící č. 5 z OSPOD Příbram

- **Koordinace s policií České republiky**

Kódy: pravidelný kontakt, předávání informací, zasílání oznámení

Podle pracovnice OSPOD je spolupráce mezi OSPOD a policií v Příbrami dobře nastavena a probíhá rychle. Obě instituce jsou v pravidelném kontaktu, včetně telefonické komunikace, což umožňuje operativní předávání informací. Pokud policie obdrží oznámení o ohroženém dítěti, předává jej OSPOD. Stejně tak, pokud se dítě nebo rodič obrátí na OSPOD s podezřením na ohrožení, informaci předává policii k dalšímu šetření.

- **Spolupráce se školami**

Kódy: poskytování klíčových informací, zanedbání dítěte, týrání dítěte

Z rozhovoru se sociální pracovníci vyplývá, že spolupráce se školami je klíčová při řešení případů ohrožených dětí. Školy poskytují důležité informace o dítěti, zejména pokud existuje podezření na zanedbání péče nebo týrání.

- **Spolupráce se zdravotnickými zařízeními**

Kódy: vyžádání lékařské správy, primární kompetence policie

Z rozhovoru s OSPOD pracovníci vyplývá, že spolupráce se zdravotnickými zařízeními hraje důležitou roli při řešení případů domácího násilí. OSPOD si může vyžádat lékařskou zprávu, ale je to primárně v řešení policie. OSPOD řeší spíše prevenci zajištění dítěte při domácím násilí, aby byla zajištěna psychická stránka a dítě bylo separováno od násilníka.

- **Partnerství s neziskovými organizacemi**

Kódy: bezpečné prostředí pro oběti, poskytnutí prevence domácího násilí

Z rozhovoru s pracovníci OSPOD vyplývá, že spolupráce mezi OSPOD a organizací proFem je velmi důležitá při řešení případů domácího násilí. ProFem pomáhá OSPOD s prevencí a zajištěním bezpečného prostředí pro oběti, zejména pro děti, které mohou být ohroženy v takových situacích.

- **Kroky OSPOD pro zlepšení spolupráce s ostatními subjekty**

Kódy: pravidelná setkání, diskuze o zlepšení spolupráce

Podle pracovnice OSPOD jsou pro zlepšení spolupráce s ostatními subjekty pravidelně organizována setkání, která probíhají formou kruhu. Tyto sezení se konají přibližně jednou za rok a jsou zaměřena na diskusi o tom, co by se dalo zlepšit v rámci spolupráce mezi institucemi, co lze udělat lépe a jak zefektivnit vzájemnou komunikaci a koordinaci.

- **OSPOD a prevence domácího násilí**

Kódy: psychická podpora, osvěta, role vedoucích pracovníků

Z rozhovoru vyplývá, že OSPOD hraje důležitou roli v prevenci domácího násilí, zejména v ochraně dětí. OSPOD se zaměřuje na zajištění psychické podpory pro dítě a jeho oddělení od násilníka. Osvětu a prevenci domácího násilí však spíše zajišťují vedoucí pracovníci, než klíčoví pracovníci OSPOD.

- **Postup OSPOD při ochraně dítěte**

Kódy: poradenská podpora, separace od násilníka, rodinné poradenství, komplexní pomoc

Podle pracovnice OSPOD se zaměřují na poradenskou podporu a snaží se separovat oběti od násilníka. OSPOD navštěvuje rodiny, mluví s dětmi, rodiči a podniká kroky v rámci poradenství. Dále oběti odesílají k psychologům, lékařům a dalším institucím, aby zajistili komplexní pomoc.

- **Slabé stránky současného systému ochrany dětí**

Kódy: kontakt oběti s násilníkem

Podle pracovnice OSPOD je slabinou současného systému skutečnost, že oběť domácího násilí musí být někdy v kontaktu s násilníkem.

- **Silné stránky současného systému ochrany dětí**

Kódy: rychlá reakce, dostupnost odborné pomoci, mezioborová spolupráce

Podle pracovnice OSPOD mezi silné stránky současného systému patří schopnost rychle reagovat na ohrožení dítěte a zajistit jeho bezpečí. Klíčová je také spolupráce s policií, školami a dalšími institucemi, která usnadňuje řešení složitých situací. OSPOD má možnost odkázat rodiny na odbornou pomoc, například psychologickou či právní podporu, což zvyšuje efektivitu ochrany dětí.

- **Současná legislativa a návrhy na případné změny systému**

Kódy: snížení byrokracie, rychlejší zásahy, přísnější tresty

Podle pracovnice OSPOD by současná legislativa mohla být efektivnější, zejména snížením byrokracie, která zpomaluje procesy. Rychlejší jednání policie by umožnilo lepší ochranu obětí. Zároveň by přísnější tresty pro pachatele mohly působit preventivně a odrazovat od páčání násilí.

- **Ochrana oběti domácího násilí**

Kódy: spolupráce s policií, utajované bydlení

Podle pracovnice OSPOD je ochrana obětí domácího násilí zajišťována ve spolupráci s policií, která má možnost zajistit utajené bydlení. Tento krok pomáhá obětem získat bezpečné útočiště a minimalizovat riziko dalšího kontaktu s násilníkem.

6. Klíčování rozhovoru s příslušníkem policie Příbram

- **Spolupráce mezi policií a OSPOD**

Kódy: dobrá úroveň spolupráce, oboustranná ochota, prioritní spolupráce

Z rozhovoru s příslušníkem policie vyplývá, že spolupráce mezi Policií ČR a OSPOD Příbram je na velmi dobré úrovni. Obě složky si vzájemně vycházejí vstříc a v případě potřeby spolu mohou rychle komunikovat a to i telefonicky. Spolupráce s OSPOD je pro policii prioritní.

- **Největší výzvy při společné práci s více aktéry**

Kódy: minimalizace negativních vlivů, okamžitá opatření, individuální přístup

Z rozhovoru s příslušníkem policie vyplývá, že jedním z největších problémů je koordinace mezi jednotlivými institucemi, jako jsou OSPOD, soudy, školy a další subjekty. V případech, kdy je nutné okamžitě jednat, může dojít k prodlevám, které negativně ovlivňují situaci dítěte. Prioritou je zajistit, aby dítě nebylo vystaveno nekomfortním podmínkám a dalšímu prohloubení traumatu, zejména pokud se jedná o případ týrání. V takových situacích je nutné rychle přijmout opatření, například skrze OSPOD iniciovat předběžné opatření o umístění dítěte do krizového zařízení, jako je Klokánek nebo dětský domov. Každý případ je individuální a vyžaduje specifický přístup, avšak zásadní je minimalizovat jakékoli negativní vlivy na dítě během trestního řízení.

- **Postup při ohrožení dítěte**

Kódy: povinnost přijmout oznámení, přechod k vyšetřování, obvinění pachatele

Z rozhovoru vyplývá, že policie České republiky je povinna přijmout jakékoliv trestní oznámení, ať už je podáno písemně, telefonicky nebo jiným způsobem. Po přijetí oznámení probíhá prověřování, při kterém se zjišťuje, zda obsahuje znaky trestného činu a zda se zakládá na pravdě. Pokud se tyto skutečnosti potvrdí, následuje fáze vyšetřování. Fáze prověřování a vyšetřování jsou rozděleny na základě toho, jestli už bylo sděleno pachateli jeho obvinění z daného skutku.

- **Předávání informací OSPOD**

Kódy: informování OSPOD, vyžádání zprávy, sociální šetření

Podle příslušníka policie, policie spolupracuje s OSPOD v případech, kdy řeší situace týkající se dětí, i když na počátku nemusí být jasné, zda je tam pachatel

nebo jestli to dítě je poškozené. Policie informuje OSPOD a v některých případech si od něj vyžádá zprávy o tom, zda má dítě v evidenci. OSPOD může poskytnout informace nebo provést sociální šetření v rodině, na jehož základě policie získává další podrobnosti. Pokud policie zjistí situaci vyžadující zásah OSPOD, předává mu zprávu, aby se na rodinu zaměřil. Někdy OSPOD může dítě vyhodnotit jako ohrožené, přičemž o dalším postupu nemusí policii informovat a jede si po své vlastní linii.

- **Společná školení**

Kódy: videokonference, praktické aplikace, zlepšení koordinace

Z rozhovoru s příslušníkem policie vyplývá, že policie a OSPOD nedávno absolvovali společné školení formou videokonference. Účastnili se zástupci OSPOD, policie, včetně Útvaru speciální činnosti služby kriminální policie a vyšetřování, policejní prezidium, ministerstva a dokonce i odborníci z Karlovy univerzity. Během školení byly prezentovány nové skutečnosti, včetně informací o novelizaci trestního zákoníku. Účastníci školení řešili konkrétní případy, které jim byly zadány, což naznačuje zaměření na praktické aplikace nových znalostí a zlepšení spolupráce mezi složkami.

- **Možnosti zlepšení spolupráce**

Kódy: funkčnost aktuální spolupráce, absence potřeby zlepšení

Z odpovědi příslušníka policie vyplývá, že spolupráce mezi policií a OSPOD je dobrá. Nebyl zmíněn konkrétní problém, který by vyžadoval zlepšení.

- **Prevence a ochrana dětí**

Kódy: případové konference, konzultant při rozhodování, přednášky na školách, zvyšování povědomí o právních otázkách

Z rozhovoru s příslušníkem policie vyplývá, že prevence je na pracovišti policie dobře nastavená. Policie se aktivně podílí na prevenci prostřednictvím několika aktivit. Jednou z nich je účast na případových konferencích, kde je policie přizvána jako konzultant při rozhodování o postupu v případech ohrožených dětí, což ukazuje na úzkou spolupráci s OSPOD. Další formou prevence jsou přednášky, které policie pořádá ve školách, kde děti informuje o trestním řádu, trestním zákoníku a trestní odpovědnosti, čímž zvyšuje jejich povědomí o právních otázkách. Vzhledem k rostoucímu výskytu kyberkriminality policie rovněž zaměřuje své úsilí na informování dětí o nebezpečích online prostředí, učí je co je legální a co ne, a jak se chránit před nebezpečnými situacemi.

- **Postup, kdy je potřeba dítě odebrat z nebezpečného prostředí**

Kódy: rychlé a efektivní jednání, minimalizace prodlev, předání dítěte do bezpečného zařízení

Z rozhovoru s příslušníkem policie vyplývá, že v případech týkajících se ohrožených dětí je kladeno důraz na rychlé a efektivní jednání. Jakmile je zjištěno, že dítě je týráno nebo zneužíváno, policie okamžitě jedná. Dítě je odebráno za účasti OSPOD a následně předáno do krizového centra, Orlíčku, nebo do dětského domova. Důležité je, aby OSPOD a soudy v nejbližší době rozhodli o umístění dítěte, aby se co nejrychleji dostalo do bezpečného prostředí a to bez zbytečných prodlev.

- **Zpoždění při předávání informací mezi policií a OSPOD**

Kódy: osobní kontakty, důvěra mezi pracovníky, rychlé předávání informací

Podle příslušníka policie, je spolupráce mezi policií a OSPOD na velmi dobré úrovni, protože obě strany se vzájemně dobře znají a často spolupracují. Příslušník policie má více než 20 let zkušeností, což přispívá k rychlé a efektivní komunikaci. Důležitou součástí této spolupráce je rychlé předávání informací, přičemž první klíčové informace jsou předávány telefonicky, což je možné díky osobním kontaktům a vzájemné důvěře mezi pracovníky OSPOD a policie.

- **Jak hodnotí policie přístup OSPOD k obětem**

Kódy: dobrý přístup, pravidelná školení, profesionalita OSPOD

Podle příslušníka policie je přístup OSPOD k obětem, včetně dětí a rodičů považován za profesionální. OSPOD prochází pravidelným školením, což přispívá k dobré úrovni jejich odbornosti a přístupu k těmto osobám.

8.2 SWOT analýza

Tabulka č. 1 - SWOT analýza: Identifikace silných a slabých stránek systému⁵⁹

	POMOCNÉ	ŠKODLIVÉ
VNITŘNÍ	SILNÉ STRÁNKY (Strengths) - komplexní pomoc (propojení institucí) - podpůrné organizace - odborná pomoc - rychlé sdílení informací (efektivní reakce) - možnost vykázání pachatele - možnost utajovaného bydlení - specifické znalosti každé instituce - poskytování podpory obětem	SLABÉ STRÁNKY (Weaknesses) - nedostatečná informovanost veřejnosti - složitý důkazní proces (psychické násilí) - netečnost okolí (oznamovací povinnost) - nedostatečně přísné tresty - délka policejního vyšetřování - nedostatečná zpětná vazba od policie - vysoká byrokracie
VNĚJŠÍ	PŘÍLEŽITOSTI (Opportunities) - zvýšení povědomí veřejnosti o službách OSPOD - zkrácení procesů policie - zprísnění trestů - větší důraz na prevenci - rozšíření právní kvalifikace projevů domácího násilí - posílení pravomoci jednotlivých subjektů - rychlejší reakce policie a soudů na domácí násilí - zlepšení spolupráce mezi institucemi	HROZBY (Threats) - nedůvěra veřejnosti v OSPOD - složitě prokazování psychického násilí zpomaluje řešení případu - nedostatečná reakce policie na případy bez fyzických stop násilí - riziko zneužití situace falešným obviněním - dlouhé administrativní procesy zpomalující pomoc obětem - riziko pomalého postupu institucí

⁵⁹ Vlastní výzkum

8.3 Statistiky

Pro lepší pochopení a zhodnocení praxe OSPOD při řešení případů domácího násilí byly vytvořeny dvě statistiky na základě dat získaných z ročního výkazu o výkonu sociálně-právní ochrany dětí za rok 2023. První statistika se zaměřuje na počet zajištěných případů, které OSPOD Příbram řešil v roce 2023 a poskytuje přehled o rozsahu a typech situací, které byly v tomto období identifikovány. Druhá statistika se věnuje oznamovatelům, tedy subjektům, které v daném roce podaly oznámení o podezření na domácí násilí nebo jinou formu ohrožení dítěte.

Obrázek č. 1 - Tabulka zajištěných případů v roce 2023⁶⁰

	do 1 roku		od 1 roku do 3 let		od 3 do 6 let		od 6 do 15 let		od 15 do 18 let	
	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky
tělesné týrání	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0
psychické týrání	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sexuální zneužívání	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0
dětská pornografie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
dětská prostituce	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
zanedbávání dětí	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0
celkem	chlapci		3							
	dívky		2							

Obrázek č. 2 - Tabulka oznamovatelů případů v roce 2023⁶¹

	tělesné týrání		psychické týrání		sexuální zneužívání		dětská pornografie		dětská prostituce		zanedbávání dětí	
	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky	chlapci	dívky
matka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
otec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
dítě samo	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
sourozenec	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
jiný příbuzný	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
osoba odpovědná za výchovu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
cizí fyzická osoba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
zdrav. zařízení, škola, školské zařízení, ústavní zařízení, zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
policie, jiný státní orgán	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nestátní nezisková organizace, nebo jiná právnická osoba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
vlastní zjištění OSPOD	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
anonym	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
celkem	chlapci		3									
	dívky		2									

⁶⁰ Orgán sociálně-právní ochrany dětí Příbram – roční výkaz o výkonu sociálně právní ochrany dětí za rok 2023

⁶¹ Orgán sociálně-právní ochrany dětí Příbram – roční výkaz o výkonu sociálně právní ochrany dětí za rok 2023

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo zhodnotit současnou praxi OSPOD při řešení případů domácího násilí a identifikovat silné a slabé stránky systému. Vedle tohoto cíle bylo také posouzeno, jak efektivní je koordinace a spolupráce mezi OSPOD a dalšími subjekty veřejné správy na Příbramsku. K dosažení těchto cílů bylo použito několik metod, včetně analýzy rozhovorů s příslušníkem policie a pracovníky OSPOD, vypracování SWOT analýzy a statistické analýzy na základě dat z ročního výkazu o výkonu sociálně-právní ochrany dětí za rok 2023.

Výsledky této práce ukázaly, že domácí násilí páchané na dětech není na Příbramsku tak častým problémem, jak by se na první pohled mohlo zdát. Statistiky z ročního výkazu OSPOD Příbram ukazují, že i když se vyskytuje, její výskyt není alarmující. Tento nízký výskyt může být však i důsledkem obtížnosti prokázání domácího násilí, což může ovlivnit počet případů, které se dostanou do evidence. Je zřejmé, že domácí násilí je fenomén, který se často skrývá za uzavřenými dveřmi rodin a jeho identifikace a následná právní reakce jsou složité.

V rámci hodnocení praxe OSPOD Příbram se ukázalo, že OSPOD vykonává svou roli efektivně, zejména v ochraně dětí a podpoře rodin v krizových situacích. Pracovnice OSPOD se aktivně zapojují do procesů sociálního šetření a spolupracují s dalšími institucemi, jako jsou školy, policie, neziskové organizace a zdravotnická zařízení, což přispívá k rychlé identifikaci a řešení případů. Důležitým krokem je také schopnost OSPOD iniciovat předběžná opatření a okamžitě zasahovat v případě ohrožení dítěte.

Avšak, jak ukázala analýza a rozhovory, existují určité oblasti, které vyžadují zlepšení. Jedním z problémů je nedostatečná zpětná vazba od policie, zejména pokud jde o uzavření případu a jednání s pachatelem. Pracovnice OSPOD nejsou informovány o výsledku vyšetřování, jak je případ uzavřen, nebo jaké kroky byly podniknuty vůči pachateli. Závisí to pouze na jejich vlastní iniciativě, aby se o těchto informacích dozvěděly. Tento nedostatek zpětné vazby naznačuje potřebu lepší komunikace mezi OSPOD a policií, aby byla zajištěna kontinuita procesů a transparentnost v rozhodování, což je nezbytné pro efektivní ochranu obětí domácího násilí.

Další slabinou je dlouhý proces vyšetřování a zákonné lhůty, které mohou zpomalit reakce na naléhavé situace. Tento faktor může negativně ovlivnit schopnost

OSPOD rychle reagovat na vznikající hrozby. Také by bylo vhodné zlepšit informovanost veřejnosti o existenci služeb OSPOD a možnostech, jak přispět k prevenci domácího násilí, což by mohlo pomoci zvýšit efektivitu celkového systému.

Z hlediska silných stránek OSPOD je pozitivní, že existuje široká síť podpůrných organizací a institucí, která umožňuje rychlou reakci na krizové situace. OSPOD má také specifické odborné znalosti, které jsou klíčové pro efektivní řešení případů. Možnost vykazání pachatele a utajované bydlení obětí domácího násilí jsou také významnými nástroji pro ochranu zranitelných osob. V rámci koordinace s neziskovými organizacemi a školami, byla zjištěna vysoká úroveň spolupráce. Neziskové organizace jsou schopny pružně reagovat na krizové situace, což umožňuje rychlé a efektivní zásahy. Spolupráce se školami je rovněž klíčová, protože školy mají často první příležitost identifikovat případy domácího násilí a mohou sehrát důležitou roli v upozornění na podezření.

Tato bakalářská práce přinesla cenné poznatky o praxi OSPOD Příbram v oblasti řešení domácího násilí a její koordinace s dalšími subjekty veřejné správy. Identifikace silných a slabých stránek systému poskytuje důležitý základ pro případné zlepšení stávajících postupů a zajištění efektivnější pomoci obětem. Tento výzkum naznačuje, že pro účinnější ochranu dětí a zajištění stabilního rodinného prostředí je nezbytné nejen zdokonalit koordinaci mezi OSPOD a policií, ale také zvyšovat informovanost veřejnosti o dostupné pomoci. Závěrem lze říci, že efektivní řešení problematiky domácího násilí na Příbramsku vyžaduje kontinuální spolupráci, flexibilitu a zajištění podpory pro všechny zúčastněné subjekty, a to jak na straně odborníků, tak i široké veřejnosti.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BRITAIN, G., VAZ, K. *Domestic violence, forced marriage and "honour"-based violence : sixth report of session*. London: Stationery Office, 2008. 435 pgs. ISBN 978-0-215-52087-6.
2. ČÍRTKOVÁ, L. *MODERNÍ PSYCHOLOGIE PRO PRÁVNÍKY*. Praha: Grada, 2008. 160 s. ISBN 978-80-247-2207-8.
3. JOCHMANNOVÁ, L. *Trauma u dětí, Kategorie, projevy a specifika odborné péče*. Praha: Grada, 2021. 224 s. ISBN 978-80-271-2842-6.
4. KÁŇA, P. *ZÁKLADY VEŘEJNÉ SPRÁVY*, 2. přepracované a doplněné vydání. Ostrava: MONTANEX, 2007. 375 s. ISBN 978-80-7225-244-2.
5. KRAUSOVÁ, L., NOVOTNÁ, V. *Sociálně-právní ochrana dětí, Právní rukověť*. Praha: ASPI, 2006. 228 s. ISBN 80-7357-214-1.
6. MACHALOVÁ, T. *Domácí násilí, filozofická analýza pojmu*. Brno: Masarykova univerzita, právnická fakulta. 2014. 81 s. ISBN 978-80-210-6765-3.
7. MATOUŠEK, O., KOLÁČKOVÁ, J., KODYMOVÁ, P. *Sociální práce v praxi, specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Praha: Portál, 2005. 351 s. ISBN 80-7367-002-X.
8. MATOUŠEK, O., PAZLAROVÁ, H. *Hodnocení ohroženého dítěte a rodiny, 2., rozšířené vydání*. Praha: Portál, 2014. 214 s. ISBN 978-80-262-0522-7.
9. MATOŠKOVÁ, I. *Aplikovaná forenzní psychologie*. Praha: Grada Publishing, 2013. 304 s. ISBN 978-80-247-4580-0.
10. PEMOVÁ, T., PTÁČEK, R. *Data o dětech, Sociálně-právní ochrana dětí v České republice v datech*. Praha: Grada, 2022. 472 s. ISBN 978-80-271-1338-5.
11. PEMOVÁ, T., PTÁČEK, R. *Zanedbávání dětí, příčiny, důsledky a možnosti hodnocení*. Praha: Grada, 2016. 200 s. ISBN 978-80-247-5695-0.
12. PAPERSTEINOVÁ, L., NAVRÁTILOVÁ, J., BOTEK, L. *Domácí násilí, příručka (nejen) pro pastorační pracovníky*. Praha: Karmelitánské nakladatelství, 2019. 109 s. ISBN 978-80-7566-149-4.
13. ŠEVČÍK, D., ŠPATENKOVÁ, N. a kol. *Domácí násilí, Kontext, dynamika a intervence*. Praha: Portál, 2011. 186 s. ISBN 978-80-7367-690-2.
14. ŠPATENKOVÁ, N. *Krize a krizová intervence*. Praha: Grada, 2017. 288 s. ISBN 978-80-247-5327-0.

15. VARGOVÁ, B., VAVROŇOVÁ, M. *Od dobrého úmyslu k dobré spolupráci: manuál pro efektivní interdisciplinární spolupráci v případech domácího násilí*. Praha: Rosa, 2008. 89 s.
16. VOŇKOVÁ, J., SPOUSTOVÁ, I. *Domácí násilí z pohledu žen a dětí*. Praha: proFem, 2016. 253 s. ISBN 978-80-90-4564-5-7.

Elektronické zdroje

1. INFORMAČNÍ PORTÁL PRO ORGÁNY SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY DETÍ. *Systém sociálně-právní ochrany dětí*, [online]. 2025. [cit. 2025-02-15]. Dostupné z WWW: <<https://www.ospod.cz/informace/obecne/system-socialne-pravni-ochrany-deti-v-cr/>>.
2. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Činnost MPSV v oblasti sociálně-právní ochrany dětí*, [online]. 2025. [cit. 2025-02-09]. Dostupné z WWW: <https://www.mpsv.cz/web/cz/cinnost-mpsv-v-oblasti-socialne-pravni-ochrany-deti?utm_source=chatgpt.com>.
3. MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Legislativa a systém sociálně-právní ochrany*, [online]. 2025. [cit. 2025-02-15]. Dostupné z WWW: <https://www.mpsv.cz/web/cz/legislativa-a-system-socialne-pravni-ochrany?utm_source=chatgpt.com>.
4. MINISTERSTVO VNITRA ČESKÉ REPUBLIKY. *Prevence kriminality*, [online]. 2025. [cit. 2025-03-07]. Dostupné z WWW: <<https://mv.gov.cz/clanek/specificke-programyprevencekriminality.aspx?q=Y2hudW09NA%3D%3D>>.
5. OSPOD Polička, *Co je OSPOD*. [online]. 2025. [cit. 2025-03-07]. Dostupné z WWW: <<https://ospod.policka.org/ospod/co-je-ospod>>.
6. Praha 7. *OSPOD*. [online]. 2025. [cit. 2025-02-09]. Dostupné z WWW: <<https://www.praha7.cz/radnice/organizacni-struktura/odbor-socialnich-veci/ospod/>>.
7. ŠANCE DĚTEM. *Domácí násilí – Jaký má vliv na děti*. [online]. 2025. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://sancedetem.cz/o-cem-se-mluvi/domaci-nasili-jaky-vliv-ma-na-deti>>.
8. ŠANCE DĚTEM. *Viktimizace*. [online]. 2025. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://sancedetem.cz/slovník/viktimizace>>

9. ZÁKONY PRO LIDI. SBÍRKA ZÁKONŮ. *Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník § 140.* [online]. 2025. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>>.
10. ZÁKONY PRO LIDI. SBÍRKA ZÁKONŮ. *Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník § 145-146.* [online]. 2025. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>>.
11. ZÁKONY PRO LIDI. SBÍRKA ZÁKONŮ. *Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník § 199.* [online]. 2025. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>>.
12. ZÁKONY PRO LIDI. SBÍRKA ZÁKONŮ. *Zákon č. 89/2012 Sb. Zákon občanský zákoník § 684.* [online]. 2025. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>>.
13. ZÁKONY PRO LIDI. SBÍRKA ZÁKONŮ. *Zákon č. 89/2012 Sb. Zákon občanský zákoník § 751.* [online]. 2025. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>>.
14. ZÁKONY PRO LIDI. SBÍRKA ZÁKONŮ. *Zákon č. 135/2006 Sb. Zákon, kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím § 273.* [online]. 2025. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-135>>.
15. ZÁKONY PRO LIDI. SBÍRKA ZÁKONŮ. *Zákon č. 273/2008 Sb. Zákon o Policii České republiky § 44-47.* [online]. 2025. [cit. 2025-02-04]. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-273>>.

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity následující materiály:

- Orgán sociálně-právní ochrany dětí Příbram – roční výkaz o výkonu sociálně právní ochrany dětí za rok 2023

Seznam zkratek

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

MV – Ministerstvo Vnitra

OSPOD – Orgán sociálně-právní ochrany dětí

OZ – Občanský zákoník

TZ – Trestní zákoník

Seznam obrázků a tabulek

Tabulka č. 1 - SWOT analýza: Identifikace silných a slabých stránek systému.....	55
Obrázek č. 1 - Tabulka zajištěných případů v roce 2023.....	56
Obrázek č. 2 - Tabulka oznamovatelů případů v roce 2023.....	56

Seznam příloh

- I. Otázky z rozhovoru pro OSPOD pracovnice Příbram
- II. Otázky z rozhovoru pro příslušníka policie Příbram

Přílohy

PŘÍLOHA I

Otázky z rozhovoru pro OSPOD pracovnice Příbram

- 1) Jaká je podle vás aktuální úroveň spolupráce mezi OSPOD a dalšími subjekty zapojenými do řešení případů domácího násilí (např. policie, zdravotnické zařízení, školy, neziskové organizace)?
- 2) Jaké jsou hlavní výhody a překážky při této spolupráci?
- 3) Jaké konkrétní kroky dělá OSPOD pro zlepšení spolupráce s ostatními subjekty?
A je to vůbec možné?
- 4) Jak probíhá výměna informací mezi OSPOD a policií při oznámení případu domácího násilí?
- 5) Podílí se OSPOD na prevenci domácího násilí ve spolupráci s místními úřady a školami? Jakým způsobem?
- 6) Jaká je role zdravotnických zařízení při identifikaci případů domácího násilí a jaká je jejich spolupráce s OSPOD?
- 7) Jaká je role OSPOD při poskytování pomoci obětem domácího násilí?
- 8) Jaké jsou podle vás silné stránky současného systému při řešení domácího násilí?
- 9) Jaké jsou podle vás slabé stránky současného systému při řešení domácího násilí?
- 10) Jaké změny by bylo potřeba provést, aby byl systém účinnější?
- 11) Jaké jsou vaše kroky, když obdržíte oznámení o domácím násilí?
- 12) Jaké jsou nejčastější formy domácího násilí, se kterými se setkáváte ve své praxi?

- 13) Jaké možnosti ochrany má OSPOD k dispozici pro oběti domácího násilí?
- 14) Jak často se setkáváte s případy domácího násilí? Je to častý problém?
- 15) Jaké jsou vaše názory na současnou legislativu týkající se domácího násilí? Jaké změny byste navrhli?

Otázky z rozhovoru pro příslušníka policie Příbram

- 1) Jak byste popsali spolupráci mezi policií a OSPOD?
- 2) Co považujete za největší výzvy při společné práci na případech s více aktéry (např. soudy, školy, zdravotní zařízení)?
- 3) Jak spolupracujete při řešení případů, kdy je ohroženo dítě?
- 4) Jaký je postup, když policie odhalí situaci, která by měla být předána OSPOD?
- 5) Pořádají se společná školení nebo vzdělávací programy pro zaměstnance policie a OSPOD?
- 6) Co by mohlo podle vás zlepšit spolupráci mezi policií a OSPOD?
- 7) Jak policie a OSPOD spolupracují na prevenci kriminality a ochrany dětí?
- 8) Existují konkrétní postupy pro případy, kdy je potřeba dítě okamžitě odebrat z nebezpečného prostředí?
- 9) Stává se, že dochází ke zpoždění při předávání důležitých informací mezi policií a OSPOD?
- 10) Jak hodnotíte přístup OSPOD k obětem, například dětem nebo rodičům?